

Na Mamfaruy Chamag Wi Inyug-is Marcos

Na Intudtuchun Juan Wi Mamfufunyag
Mat 3:1-12; Luc 3:1-18; Juan 1:19-28

1 ¹ Annayan Mamfaruy Chamag mipangkop an Jesu Cristu wi Anà Apudyus. ² Na nilukiyana siyan tummuttuwaan na inyug-is na profetay Isaias,

“Anan Apudyus, ‘Awad na osay taku
wi ifaun-u unaon nu sia
ta umoyna mansakanaon na taku ta chongronchà sia.’

³ Ingkaw à siya ta ikaw wi maid pu ili,
wi mangip-ip-aw ta taku. Anana,
‘Annay chumatong na Apu.
Pafaruwonyun somsomòyu ya mansakanaayu,
wi isun na mangikakatan ta charan
nu chumatong na Ali.’ ”

⁴ Ad nampailà Juan ta ikaw wi maid pu ili namfunyafunyag ya nantudtutuchu ta taku, wi anana, “Masapur ifafawiyun fasuryu ya mampafunyag-ayu, ad pakawanon Apudyus chiayu.” ⁵ Ad ummoy na ad-adchuwani takuy chingngor à Juan, wi narpuchad Jerusalem ya ailiili ta provinsiya wi Judea. Ad imfafawichan fasurcha, ad finunyakan Juan chicha ta Chawwang wi Jordan.

⁶ Na luput Juan, inafor wi chutchut na kamar, ya uglit na tàyadna, ad chuchun ya chilun aannona. ⁷ Ad ananay nangiwarwarawag ta taku, “Awad na umali wi misukat an saon wi nangatngatu nu saon, wi kurangà à mansaniluna. ⁸ Chanum yakan ifunyag-un chiayu, ngim à siya, ifunyagnan chiayun Ispiritun Apudyus.”

Na Nafunyan Jesus
Mat 3:13-17; Luc 3:21-22

⁹Na sachi timpu, chummatong à Jesus wi narpud Nazaret wi ili ta provinsiya wi Galilea, ad ummoy nampafunyan an Juan ta sachi Chawwang wi Jordan. ¹⁰Lummoswa pù Jesus ta chanum, innilanay niwanit ad langit ad na Ispiritun Apudyus, nan-osog lummap-oy an siya wi isù karupati. ¹¹Ad iningkaw na kinga wi narpud langit, wi anana, “Sian anàu wi ay-ayatò. Maragsakanà an sia.”

Na Namachasan Satan An Jesus Makafasuron
Mat 4:1-11; Luc 4:1-13

¹²Sachi ad chinisan na Ispiritun Apudyus pin-oy à Jesus ta ikaw wi maid pu takù ingkaw. ¹³Ad sachin namachasan Satan an siya makafasuron ta unog na opatpuruy padchay iningkawana ta sachi. Ad-adchuwan akon man-àachap ta sachi, ngim finadngan na aangehes à siya.

Na Nangayakan Jesus Ta Opati Manatakufur À Mandisipulusna
Mat 4:12-22; Luc 4:14-15; 5:1-11

¹⁴Nifarud pun à Juan wi Mamfufunyan, nangulin à Jesus ad Galilea nangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag wi narpun Apudyus. ¹⁵Intudtuchuna, “Chinumtong na matuttuwaan na imfakan Apudyus, siyan chanchanin milukiyan na Manturayana! Fafawiyonyun fasuryu ya patiyonyun annayay Mamfaruy Chamag!”

¹⁶Na osay padcha, nanadchadcharan à Jesus ta tarantag na Fayfay ad Galilea, ad innilanan chuway mansunud wi cha Simon an Andres wi manakufur. ¹⁷Ad ananan chicha, “Ichulinyunat ad mitun-ud-ayun saon ta sukata na iwaaryu ta mamatinyonyun takun saon.” ¹⁸Ad nan-itaynanchan takufurcha ad nitun-udchan siya.

¹⁹Naaaycha pù ait, innilana kon chuway mansunud wi cha Jaime an Juan wi anà Zebedeo, wi iningkawcha ta fangka wi amatonchan takufurcha. ²⁰Ad nan-iyayagnà chicha, ad nitun-udcha kon siya wi tinaynanchà amacha ta fangka ya chachi tinangchanancha.

Na Osay Larai Wi Nakafarfaray
Luc 4:31-37

²¹Sachi ad ummoycha Jesus ad Capernaum. Ad na Safachuy ngingillinan na Judio, linumnò à Jesus ta sinagogan na Judio nantudtuchu. ²²Ad naschaaw na losani nangngor ta pinagtudtuchuna, tan foon pù isun na pinagtudtuchun chachi mangitudtuchu ta Lintog, tan maila wi annan karobfonganay mantudtuchu.

²³Ad na sachi, linumnò ako ta sachi sinagoga na osay larai wi nakafarfaray. ²⁴Ad impoawna anani, “Siay Jesus wi iNazaret, sinun oyyoom an chiani? Ummalià manachail an chiani? Akammù à sia, wi sian sachi naapudyusan wi impustan Apudyus wi umali!”

²⁵Ngim impakinò Jesus na aran, “Kuminda! Taynam na sanati finarfaraynu!”

²⁶Ad na aran, inwokawognan sachi larai ad kummingà chakoran, pun lummayaw. ²⁷Ad losan chachi nangiila, naschaawcha ad nan-asiimuscha, “Sinu kon anna? Adchatuy tudtuchu! Annan karobfongana, tan mafalinna paryawon na aran, ad patkonchà siya!”

²⁸Sachi ad nanchinamag na mipangkop an Jesus ta losani ilid Galilea.

Achun Takuy Impaimfag Jesus

Mat 8:14-17; Luc 4:38-41

²⁹Sachi ad lummawacha Jesus ta sinagoga, ad ummoycha ancha Jaime ya Juan ta foroycha Simon an Andres. ³⁰Nasakit na atukangan Simon, wi amod na panatingna, siyan imfakachan siya. ³¹Ad ummoy à Jesus ta nasuypana ad inognanan imana wi namangon an siya, ad naaan na panatingna. Ad sinakunganà chicha.

³²Mummaschom pun, inchatong na takun siyan losani nasakit ya nakafarfaray. ³³Ad losan na taku ta sachi ili, naaruscha ta paway na sachi foroy. ³⁴Ad inaan Jesus na nangkarakarasi wi sakit na achuy taku, ya pinaryawna kon achuy aran, ad impakinòna kon aran tan inakammucha wi siyan Cristu.

Na Nantudtuchuwan Jesus Ad Galilea

Luc 4:42-44

³⁵Anna puni machanchani mawisnit, fummangon à Jesus ad ummoy naos-osa nalluwaru ta ikaw wi maid pu takù ingkaw. ³⁶Ngim ummun-unudcha Simon ya fufurunna wi nanganaanap an siya, ³⁷ad inchasancha pun, ananchan siya, “Imuson sia ta losan taku.”

³⁸Ngim ananan chicha, “Masapur intau ta uchumi ili ta inyà ako tudtuchuwan chicha, tan siyan pangkop na ummaliyà ad asnay luta.”

³⁹Ad ummoy à Jesus ta ailiilid Galilea nantudtudtuchu ta taku ta sinagogacha ya namparyaw ta aran wi farfaray.

Impaimfag Jesus na Osay Larai

Mat 8:1-4; Luc 5:12-16

⁴⁰Iningkaw na osay nakollakong wi ummoy nampalintumong wi nampangpangngaasin siya, ad anana, “Patiyò wi annan karobfongami mangaan ta annayay sakit-u, siyan nu kaasiyanà, paimfakonà.”

⁴¹Ad kinaasiyan Jesus à siya ad inyaragwadnan imanan siya, ad anana, “Oo, kaasiyà sia. Maaan na sakitnu!” ⁴²Ad naanimfag à siya ad fummaru.

⁴³Ad finilin Jesus à siya, “Lumayaw-a. ⁴⁴Achim ug-ugkuchon ta sinuman, ngim ing-a mampaila ta pachi, ad manchatun-a tan sachin illintog Moses à manuttuwaan na taku wi naaan na sakitnu.”

⁴⁵Ngim lummayaw pun, inwarawarawagnan iningwan Jesus an siya, siyan ad-adchuwan na takuy nangngor ta mamfaruy ining-ingwan Jesus. Siyan achì pu Jesus mampaila umoy ta ili, ad inaptiwna ta ikaw wi maid pu taku. Ad ummon takun siya wi narpu ta ailiili.

Impaimfag Jesus Na Osay Naayayong

Mat 9:1-8; Luc 5:17-26

2 ¹Naarkawanan ad, namagkulin à Jesus ad Capernaum, ad nanchinamag wi chummatong. ²Siyan naarus na ad-adchuwani taku ta foroy ingkanà maid pu màkawan na uchum uray na sòfan. Ad intudtuchun Jesus na ukud Apudyus an chicha. ³Ad chummatong akon opati lallarai wi fillikanchan osay naayayongi larai ta ipasangucha kuman Jesus. ⁴Ngim maid pu in-inonchay mangiyachanin siya an Jesus tan nanapnun taku. Siyan inafutanchan otop na foroy wi fatug Jesus, ad inchòrachan nifafàsar wi naayayong ta sangwanana. ⁵Ad inakammun pu Jesus wi napigsan pammatichan siya, anana ta naayayong, “Sunud, napakawan na fasurnu.”

⁶Ngim na uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi ummaachuy ta sachi, nan-asiakitùtùcha anani, ⁷“Sinun karobfongan na sanat wi iyisunan long-agnan Apudyus! Tan maid makapakawan ta fasur nu achi afus à Apudyus!”

⁸Ngim inakammun Jesus na somsomòcha, siyan ananan chicha, “Tamako ta amaschin somsomòyu? ⁹Sinun mallanlanuy à ifaka, ‘Napakawan na fasurnu,’ winnu ‘Lumigwat-a, aram na ofognu ad manadcharan-a’?” ¹⁰À saon wi namfalin taku, panoknokà an chiayu wi annan karobfongà ad asnay luta wi mamakawan ta fasur.” ¹¹Ad anana ta sachi naayayong, “Ifakà an sia, lumigwat-a, aram na ofognu ad lumayaw-a!”

¹²Ad na nangiil-an na losani takun siya, lummigwat pun innaranan ofogna ad lummayaw. Ad naschaawcha losan, ad chinaychayawchà Apudyus anani, “Maid pun innilataù isun na annaya!”

Na Nangayakan Jesus An Levi À Mandisipulusna

Mat 9:9-13; Luc 5:27-32

¹³Ad ummoy asin à Jesus ta tarantag na Fayfay wi Galilea. Ad naarus na achuy takun siya, ad tinudtuchuwana chicha. ¹⁴Ad na lummayawana ta sachi, innilanà Levi wi anà Alfeo wi ummaachuy ta pisananay manchachakup à fukis. Ad anan Jesus an siya, “Mitun-ud-an saon.” Ad narnigwat à Levi wi nitun-ud an siya.

¹⁵Anna puni mangancha Jesus ya disipulusna ta foroycha Levi, ummoy ako nakaan na achuy fufurun Mateo wi manchachakup à fukis ya uchumi takuy managfasur, tan ad-adchuwan na nitun-ud an siya. ¹⁶Ad na nangilan na uchumi mangitudtuchu ta Lintog, wi Fariseo ko, wi nakaan à Jesus ta managfasur ya manchachakup à fukis, inimuscha ta disipulusna, “Tamako makaan ta kakassanay taku?”

¹⁷Chingngor pu Jesus chicha, sinongfatana chichà alig, anana, “Na takuy maid sakitna, foon pù masapurchan chuktur. Siya makasapur na nasakit. Na ummaliyà ad asnay luta, foon à tudtuchuwà na mamfaruy taku ngim siya ummaliyà na tudtuchuwà na managfasur.”

Mipangkop Ta Mallanganani Mangan

Mat 9:14-15; Luc 5:33-35

¹⁸Na namingsani nallangan wi nangan na disipulus Juan wi Mamfufunyang ya chachi Fariseo, ummoy na uchumi taku an Jesus ad inimuscha, “Na disipulus Juan ya chachi disipulus na Fariseo, mallanganchay mangan, ngim tamakon disipulusnu foon pù mallanganchay mangan?”

¹⁹Ad nan-alig à Jesus wi summongfat, anana, “Mallangan lawan takuy makakasar wi mangan nu awad an chichan larai wi mikasar? Mangancha met! Tan nu awad an chichan larai wi mikasar, foon pù mallanganchay mangan. ²⁰Ngim chumatong na timpuy milayawan na nikasar, ad sachin mallangananchay mangan.”

Mipangkop Ta Tudtuchun Jesus

Mat 9:16-17; Luc 5:36-39

²¹Ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Maid pu takù itàrupnan lukaki luput ta pallos. Tan nu kumsin na lukaki luput, maakusut na tàrup ad am-amchonon nakissay.

²²“Maid pu ko mangifungufung à inafuyu ta chachaani uglit wi isù amutu, tan fumtak na uglit ad mayam-an na uglit ya mifallu kon fayas. Ngim na inafuyu, siya mifungufunganan àoyyay uglit wi amutu.”

Mipangkop Ta Safachuy Ngingillinan

Mat 12:1-8; Luc 6:1-5

²³Na namingsani Safachuy ngingillinan na Judio, nangoycha Jesus ya disipulusna ta pappayaw wi namur-an à wheat wi isù pakoy, ad lummapid na disipulusnà utimancha. ²⁴Ad anan na Fariseo an Jesus, “Ilam, tamako ta amaschiyoncha wi mipalit ta Lintogtau nu Safachu?”

²⁵Ad anan Jesus an chicha, “Achiyu pu nafasan iningwacha David ya fufurunna ta nafitlancha ta awi? ²⁶Tan linumnò ta sachi mangngachani foroy Apudyus ad inaranan tinapoy wi nichatun an Apudyus, wi ipalit

na Lintog à anoncha tan afus kuman papachì mangan, ad innancha ta fufurunna. (Na sachi timpu, Abiatar na Angatuwani Pachi.)”

²⁷Ad anan ako Jesus, “Masapur maawatanyu wi na Safachuy ngingillinan, iningwan Apudyus à fumaruwan na taku, wi foon pù iningwanan takù fumaruwan na ngingillinan. ²⁸Ad à saoni namfalin taku, annan karobfongà wi mangifaka ta sinuy màwa ta uray Safachuy ngingillinan.”

Na Larai Wi Naayayong Na Imana

Mat 12:9-14; Luc 6:6-11

3 ¹Na osay Safachu, linumnò akò Jesus ta sinagogan na Judio. Ad niyaspur wi iningkaw na osay larai wi naayayong na osay imana. ²Ad iningkaw akon uchumi man-anaanap à mangicharumanchan Jesus, siyan sinipsiputancha nu paimfakonon larai ta Safachuy ngingillinan. ³Ad anan Jesus ta sachi larai, “Waynu ta annay sangwanan.” ⁴Ad anan Jesus an chicha losan, “Sinun iparufus na Lintogtau wi màwa ta Safachu? Mangwataù mamfaru winnu lawing? Takuwontaun taku winnu patoyontau?” Ngim akikinnòcha.

⁵Ad linangrangana chicha losan, wi ummog-ot ta nangil-anan chicha, ngim ummachaku kon chicha tan achicha pu matudtuchuwan. Sachi ad anana ta larai, “Uyachom na imam.” Ad inuyadna, ad fummarun imana. ⁶Ad lummayaw chachi Fariseo ad ummoycha ta takun Herod puranuwon na mamatayanchan Jesus.

Na Ad-adchuwani Taku Ta Tarantag Na Fayfay

⁷Ummoycha Jesus ya disipulusna ta tarantag na fayfay, ad nitun-ud akon ad-adchuwani taku wi narpud Galilea, Judea, ⁸Jerusalem ya Idumea, ya iningkaw akon uchum wi narpu ta chomang na chawwang wi Jordan ya uchumi narpu ta sakupon Tiro ya Sidon. Ummalicha losan ilan à Jesus tan chingngorchan ining-ingwana. ⁹Ad kapu ta aachun na taku, imfakan Jesus ta disipulusna ta isakanachan fangkà ingkawana ta achi pu maslikan ta chachi taku. ¹⁰Tan kapu ta nangaanana ta achuy sakit, ad-adchuwana na uchumi nasakit wi nansusulig an siya ta agpachancha kumà siya. ¹¹Ad chachi koy nakafarfaray wi nangilan siya, nampalintumongcha ta sangwanana ad nampoawcha anani, “Sian anà Apudyus!”

¹²Ngim finilinna chachi farfaray ta achicha kuma ifagfakan na mipangkop an siya.

Na Nanutukan Jesus Ta Apostolesnay Nasawaran À Chuwa

Mat 10:1-4; Luc 6:12-16

¹³Ummoy summang-at à Jesus ta osay takudtud, wi inayakanan takuy pilliyana, ad ummoychan siya. ¹⁴Ad chinutukanan nasawaran à chuwa

mamfurunna, ta chichan ifaunna wi umoy mangitudtuchu ta Mamfaruy Chamag. Ad ngingadnana chichà apostoles, ¹⁵Ad inadchanà chichà karobfongan à mangiparyaw ta aran wi farfaray.

¹⁶Anchanayan chinutukanay nasawaran à chuwa: Simon (nginachanan Jesus à siyà Pedro); ¹⁷cha Jaime an Juan wi anà Zebedeo (nginachanan Jesus chichà Boanerges, wi na miningna, “Anà na Ichur”); ¹⁸Andres, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, Jaime wi anà Alfeo, Tadeo, Simon wi ananchay Mangipapakat, ¹⁹ya Judas Iscariote wi siyan nangifik an Jesus.

Na Nangiyisuwanchan Jesus An Beelzebub Wi Satan

Mat 12:22-32; Luc 11:14-23; 12:10

²⁰Sachi ad lummyaw à Jesus, ad asin akon ad-adchuwani taku naarus, siyan à Jesus ya disipulusna, maid pun in-inonchay nangan. ²¹Chingngor ad na faryannan ining-ingwana, ummoycha ta ilayawcha kumà siya, tan anan na uchumi taku wi natingtingangan anù Jesus!

²²Ad na uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi narpud Jerusalem, anancha ko, “Nakafarfaray à Jesus ta pangpangun na aran wi Beelzebub, ad siyan nangatod an Jesus ta karobfonganay mangiparyaw ta aran!”

²³Ad inarus Jesus na taku, ad nan-alig wi anana, “Mafalini iparyaw Satan na long-agna? ²⁴Uray sinuy turay, nu foon à mantimpuyug na taku, wi kanayuncha mantintinnanung wi mampapatoy, foon pù chumakus wi mauummung à osà ili. ²⁵Ad nu maid timpuyug na simfaryan, wi kanayuncha mantintinnanung wi mansusukob, mansisiyancha. ²⁶Ad nu makapatoy à Satan ta akin-aaranna, wi maid pu timpuyugcha, kapilitani maafakcha losan ad mapagpag na karobfongancha.

²⁷“Maid pu makarnò ta foroy na oschorani taku wi mangara ta ochonna nu achina unaon faruchan na oschorani taku achiwot manamsam ta ochonna.

²⁸“Tuttuwan ifakà an chiayu, na losani fasur na taku, mafalini mapakawan, wi uray na mangifag-ancha ta lawing mipangkop an Apudyus. ²⁹Ngim na mangifakà lawing mipangkop ta Ispiritun Apudyus, achi pu mafalini mapakawan à ing-ingkana.” ³⁰Imfakanan sachi tan iningkaw na uchumi nangifaka wi Satan anun narpuwan na karobfongana, wi foon pu nù Ispiritun Apudyus.

Na Ifilang Jesus À Inana Ya Susunudna

Mat 12:46-50; Luc 8:19-21

³¹Sachi ad chummatong na inan Jesus ya susunudna, ad iningkawcha ta paway wi nangipaayag an Jesus. ³²Ad na achuy taku wi naarus an siya, imfakachan siya, “Noy! Anchanat anun inam ya susunudnud paway, ad paayagchà sia.”

³³Ad sinongfatana anani, “Oo, ngim foon pu kà chichan ifilang-ù inà ya susunud-u.” ³⁴Ad linangrangana chachi nakaachuy an siya, ad anana, “Chicha kon ifilang-ù inà ya susunud-u! ³⁵Tan sinumani mangwa ta pion Apudyus, chicha kon ifilang-ù susunud-u ya iinnà!”

Na Nangiyalikan Jesus Ta Luta Wi Nawakawakan À Fuor

Mat 13:1-9; Luc 8:4-8

4 ¹Asin akò Jesus ummoy nantudtuchu ta tarantag na fayfay. Ad kapu ta ad-adchuwan na takuy naarus, linumnò à Jesus ta osay fangka ad sachin tummùchuwana, ad iningkaw na taku ta tarantag wi manchongor. ²Ad achun intudtuchunan chicha wi nan-alig. Ad na nantudtuchuwanan chicha, anana,

³“Chongronyuna! Iningkaw na osay taku wi ummoy nawwakawag à fuor. ⁴Ad na nawwakawana, nanchissun uchumi fuor ta charan ad ummon sissiwit innan. ⁵Na uchumi fuor, nanchissu ta fattufattu wi ait na luta, siyan nallasun summimitancha. ⁶Ngim umminit pun naryawcha ad narangucha tan maid pu lummamutancha. ⁷Na uchumi fuor, nanchissu ta tartallurung ad tummufucha. Ngim inilung na tarurung, siyan achi pun namusfus. ⁸Ngim na uchumi fuor, nanchissu ta malloma ad kanasan na tummufuwancha, ad namungacha losan wi turumpurun fungan na uchum, ya onompuru ya singkasut na uchum.”

⁹Ad inyanungus Jesus anani, “Naingaan-ayu, siyan somsom-onyu kuman mining na alig-u!”

Na Pangkop Na Nangusaran Jesus Ta Alig

Mat 13:10-17; Luc 8:9-10

¹⁰Naab-afus pù Jesus, ummoy na uchumi nangngor ya chachi nasawaran à chuway disipulusnan siya, ad inimuscha nu sinun mining na aligna. ¹¹Ad anana, “Losani chaan pù maakammuwan wi mipangkop ta Manturayan Apudyus, afus-ayù mipaakammuwana. Ngim chachi uchum wi achi pu mamati, alig yakan mifakan chicha.

¹²‘Uray iillancha, achicha pu ilasin.

Ya uray chochongroncha, achicha pu maawatan.

Tan nu anaponcha ta maawatancha, mansakungchan Apudyus, ad pakawanona chicha.’”

Insuplikar Jesus Na Alig Na Nawwakawag

Mat 13:18-23; Luc 8:11-15

¹³Sachi ad anan Jesus an chicha, “Nu achiyu pu maawatan na annayay alig, sinun in-inonyu wi mangawat ta uchumi alig-u? ¹⁴Na miyalikan na fuor wi niwakawag, ukud Apudyus. ¹⁵Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta charan, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus, ngim chakusi

ummoy Satan inallilaw na chingngorcha. ¹⁶Ad na isun na nanchissuwan na fuor ta fattufattu, chichan takuy naragsak wi nangamfuruy ta ukud Apudyus ta nangngorancha. ¹⁷Ngim foon pù lummamut an chicha, siyan foon à nanakus. Tan inumchas pun na napoblmaanacha ya napalikatancha kapu ta namatiyanacha, achicha pu nakaanus siyan inwarangcha. ¹⁸Ad na isun na nanchissuwan na uchumi fuor ta tartallurung, chichan takuy nangngor, ¹⁹ngim isù nailung na chingngorcha. Tan kapu ta patkanchan mangar-ancha ta masapurcha ta annay mafiyakanacha ta sana, ya kapu ko ta pionchay fumaknang, ya pionchay manonsosonson ta sinuman, sachin isù nangilung ta somsomòcha an Apudyus, siyan maid pu nafalinan na pammatica. ²⁰Ngim na isun na nanchissuwan na uchumi fuor ta malloma, chichan takuy nangngor ta ukud Apudyus ad pinaticha, siyan namungan pammatica, wi turumpurun imfungan na uchum, ya onompuru ya singkasut na uchum.”

Foon Pù Matab-unan Na Silaw

Luc 8:16-18

²¹Ad anan ako Jesus wi nan-alig, “Nu awad mamaskid ta silaw, tab-unana ta kasun? Winnu igkana ta chukun na katli? Foon pun, tan mipatay ta ustuy papattayana! ²²Somsom-onyuna, na losani nitataru ta sana, mallotaw à tapin na padcha. Ya uray na losani foon pù maakammuwan ta sana, chumatong akon mipaakammuwana. ²³Nu naingaan-ayu, maawatanyu kuman annay chingngoryu!”

²⁴Ad anana kon chicha, “Masapur tatanchaananyun annayay ifakà, wi na oyyoonyu ta uchum, sachi kon oyyoon Apudyus an chiayu, ngim sin-umamod na inyòoyyana. ²⁵Tan na takuy mangwa ta chongrona, machog-achog-an na maawatana. Ngim na takuy foon pù oyyoonan chingngorna, maaan na uray aiti naawatana.”

Na Alig Na Sumimitan Na Fuor

²⁶Ad asin nan-alig à Jesus wi anana, “Na osay miyalikan na Manturayan Apudyus, isun na osay taku wi ummoy nawwakawag à fuor ta lutana. ²⁷Ad nasuyop ta linafi ad fummangon ta finigfikat. Ad na murana, summimit ya chumakochakor, ngim foon pù akammun chi taku nu sinun in-inon na tummuwuwana. ²⁸Na luta, siyan nangipatufu ta murà mamungaana, wi na chamu, sumimit ad mailan tufuna. Sachi ad illukinay mafuki achiwot mamusfus. ²⁹Ad nu nar-um, ummoyna inani tan timpun na inyàani.”

Na Alig Na Fuor Wi Mustard

Mat 13:31-34; Luc 13:18-19

³⁰Sachi ad inimus Jesus, “Sinun miyisuwan na Manturayan Apudyus? Sinun ustuy miyalikana? ³¹Na osay miyalikana, amasna. Nimuran osay

fuor wi mustard, wi akàitan ta losani fuor, ta luta. ³²Ngim nu chumakor, siyan achakran ta losani mura, wi man-anachun pangana, ad mamfalini manùfutan na sissiwit.”

³³Amaschi kon nangitudtuchuwan Jesus ta ukud Apudyus wi alig na achù usarona, ta awad an chicha nu maawatancha. ³⁴Kanayuni alig na usaronay manudtuchun chicha, ngim nu ummafuscha ta disipulusna, insuplikarnan chichan mining na losani inyaligna.

Na Nangipakin-an Jesus Ta Fali

³⁵Mummaschom pun ta sachi padcha, imfakan Jesus ta disipulusna, “Manchormangtau.” ³⁶Sachi ad tinaynanchan ad-adchuwani taku, ad nallukancha ta fangka wi ummaachuyan Jesus. Ad iningkaw akon uchumi namfangka wi nitun-ud an chicha. ³⁷Napapannos ad, nammaag fummali napigsa. Ad nasàchusàchuwan na fangkà chanum ta amochi challuyun ingkanà nganngani milutong. ³⁸Ngim namupungngan wi nasuyop à Jesus ta audchiyen na fangka. Siyan finangonchà siya ad anancha, “Misturu, apay achim pu mangwaani annay milutongtau?”

³⁹Ad fummangon à Jesus ad pinakinònan fali ya challuyun, ad asin tummuoyong na fayfay. ⁴⁰Sachi ad anan Jesus ta disipulusna, “Taayuko machanakan? Chaanyu pu kà saon piyaron?”

⁴¹Ad naschaawcha losan, ad nan-asiakitùtùcha, anani, “Sinun annay taku, wi uray na fali ya challuyun, patkonchà siya?”

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Larai

Mat 8:28-34; Luc 8:26-39

5 ¹Ad chummatongcha ta chomang na sachi fayfay, wi sakupon Gerasa. ²Ad lummogsad pun à Jesus ta fangka, nisib-at an siyan osay larai wi nakafarfaray, wi narpu ta lorobnan, ³wi sachin iningkawana. Oschoran à siya, wi maid pu makakachilan siya. ⁴Tan uray nu makachilaan na imana ya ikina, koskosatonan kachilana. Maid pu osà nakaipukod an siya. ⁵Ad na pinadcha ya linafi, nangkagkagkaay ta lobrofon ya filfilig wi nampoapoaw, ya sinukasukatnan long-agna ta fatu.

⁶Ngim intapna pun à Jesus, nanodchà ummoy nampalintumong an siya. ⁷⁻⁸Ad anan Jesus ta aran wi farfaray na larai, “Lumayaw-an siya, siay aran!” Ad na aran, impoawna anani, “Jesus wi Anà Apudyus wi Angatuwan, sinun oyyoom an saon? Mampangpangngaasiyà mipakapun Apudyus ta achiyà palikatan!”

⁹“Sinun ngachannu?” inimus Jesus.

Ad summongfat chi nakafarfaray wi anana, “Kaachuwan na ngachan-u, tan ad-adchuwani-ani!” ¹⁰Ad nampangpangngaasi ta achicha kuma miparyaw ta sachi ili.

¹¹Na sachi, niyaspur wi iningkaw na ad-adchuwani forò wi asisusubsub ta takudtud. ¹²“Ipaoyùn chiani ta anchachiyay forò ta awad ingkawanni,”

ananchay nampangpangngaasi. ¹³Ad imparufus Jesus. Ad tinaynanchan sachi larai, ad ummoycha nallonog ta chachi forò wi nasuruk à chuway lifu. Ad asitotodchàcha wi ummoy lummyayug ta chopras ad naanudcha losan ta fayfay.

¹⁴Na takuy namanfantay ta forò, ummawidcha losan ad impachamagcha ta ili ya foforoy wi nampaliwos. Sachi ad lummigwat na achuy taku wi ummoy nangila ta nàwaana. ¹⁵Ad na chummatnganchan Jesus, innilachan sachi larai wi tinaynan na aran wi nakasilup ya tummutùchu wi fummarun somsomòna. Ad ummogyatcha losan. ¹⁶Sachi ad asin chachi nangiila inisturyan nàwàwa ta sachi nakafarfarayi larai ya forò.

¹⁷Ad nampangpangngaasichan Jesus ta lumayaw kuma ta sachi ilicha.

¹⁸Ad na sumaayana ta fangka, nan-àarù chi larai wi nakafarfaray ta mifurun akon siya.

¹⁹Ngim inisì Jesus wi anana, “Ing-a ta ilim, ta ifakam ta aagkim na losani iningwan Apudyus wi namachang an sia ya nangachakuwanan sia.”

²⁰Ad lummyaw chi larai wi ummoy ta il-ili ta sakup Decapolis ad inisturyanan losani iningwan Jesus an siya. Ad naschaaw losan na taku wi nanggor.

Impaimfag Jesus Na Osay Fufai Ya Tinakunan Osay Fafarasang

Mat 9:18-26; Luc 8:40-56

²¹Nangulin pù Jesus wi namfangka ta chomang na fayfay, ad-adchuwana na takuy naarus an siya ta tarantag. ²²Ad chummatong akon osay pangpangun na sinagogan na Judio, wi nangngachan à Jairo, ad innilana pun à Jesus, nampalintumong an siya ²³ad nampangpangngaasi wi anana, “Akin-ottoyon na anàuy fafarasang. Ngim nu umalim agpachan à siya, maaan na sakitna ad matakù!”

²⁴Ad nifurun à Jesus an siya. Ad ad-adchuwana akon nitun-ud an Jesus wi mansususulig.

²⁵Iningkaw akon osay fufai wi nasakit à chumarachara ta unog na nasawaran à chuway tawon. ²⁶Inag-akasan na ad-adchuwani chuktur à siya, ad naamin nakastun ùuwana, ngim naam-am-amod na sakitna. ²⁷Ngim chingngornan mipangkop an Jesus, siyan ummoy niyamung ta uchumi taku, ²⁸tan na somsomòna, anana, “Uray nu agpachà yakan silupna, umimfakà.”

²⁹Ad na nangagpachana ta silup Jesus, chakusi inwarangnay chumara, ad nalinana wi naaan na sakitna. ³⁰Ad à Jesus, lininana wi nausar na karobfongana, siyan nantuwili ad inimusna ta taku, “Sinun nangagpad ta silup-u?”

³¹Ad anan na disipulusna, “Tammako imuson na nangagpad an sia, wi ad-adchuwana na takuy mansususulig?”

³²Ngim nallangrangà Jesus wi manganap nu sinun nangagpad an siya. ³³Ad kapu ta inakammun chi fufain nàwan siya, namaypayogpog ta ogyatna ad ummoy nampalintumong an Jesus, ad imfakanan katuttuwaan. ³⁴Siyan anan Jesus an siya, “Sunud, mipakapu ta pammatim an saon, ummimfag-a. Siyan fumarun somsomònu. Achi pu umulin sakitnu.”

³⁵Na nan-ug-ugkuchan Jesus, chummatong na osay fabfaun wi narpu ta foroycha Jario, ad ananan Jairo, “Nar-us natoy na anànu, siyan apay taktakontaun Misturu?” ³⁶Ngim foon pù atinguron Jesus na imfakacha, tan ananan Jairo, “Achia machanakan. Piyarom à saon.”

³⁷Ad impalit Jesus na mitun-uchan na taku naraksig cha Pedro ya Jaime an Juan wi mansunud. ³⁸Ad na chummatngancha ta foroy Jairo, innilan Jesus wi asiiifilcha wi maid anungnungana. ³⁹Ad linumnò à Jesus ad charom, ad inimusna ta chachi taku, “Sinun oyyoonyuy maid anungnungana ya tayuko asiiifil? Foon pù natoy na fafarasang. Nasusuyop yakay!”

⁴⁰Ngim inam-amangchà siya. Sachi ad imparawana chicha, ad inayakanan ama ya inan chi natoy, ya chachi turuy disipulusna, ad ummoycha ta charom wi nifafannatan na natoy. ⁴¹Ad inognanan imana ad anana, “Talita kum!” Na mining na sachi, “Anà, ifakà an sia, fumangon-a!”

⁴²Ad nafanangon à siya, ad nanadcharan. (Nasawaran à chuwan tawonna.) Ad isag naschaaw na chakorna. ⁴³Ngim finilin Jesus chicha losan ta achicha ifagfakan nàwa, ad anana kon chicha, “Paananyù siya.”

Na Kailiyan Jesus, Achicha Pu Patkon À Siya

Mat 13:53-58; Luc 4:16-30

6 ¹Lummayaw à Jesus ta sachi ili ad nangulin ad ilina wi nakaoy akon disipulusna. ²Ad na Safachuy ngingillinan, ummoy à Jesus ta sinagoga wi nantudtuchu. Ad na achuy taku, naschaawcha ta pinagtudtuchuna. Ad anancha, “Sinun nangacharana ta sanati itudtuchuna? Ya sinu kon nangarana ta kinaraingna ya karobfonganay mangwà kaskaschaaw? ³Siyan sachi mangkakaob, wi anà Maria, wi sunudcha Jaime, Joses, Judas ya Simon! Ad anchana ko ad asnan susunudnay fubfufai!” Ad achicha pu patkon à siya.

⁴Siyan anan Jesus an chicha, “Tuttuway uray sinuy ili wi umayan na profetan Apudyus, lispituwon na takù siya. Ngim na mismuy kailiyana ya uray na aagkina ya faryanna, achicha pu lispituwon à siya.”

⁵Siyan kapu ta achicha pu patkon à siya, maid in-inonay mangwà kaskaschaaw ta sachi. Ààiyut yakan nasakit wi inagpachana, ad naaan na sakitcha. ⁶Ad naschaaw à Jesus tan achi pun na taku mamatin siya.

Na Namaunan Jesus Ta Disipulusna Mantudtuchuwon

Mat 10:5-15; Luc 9:1-6

Sachi ad kinagkagkaay Jesus na ailiili ta sachi wi nantudtuchu.

⁷Ad inarusna chachi nasawaran à chuway disipulusna, ad innadchonan chichan karobfongancha wi mangiparyaw ta aran wi farfaray na taku, ad sininchuwwana finaun chicha. ⁸Finilinnà chicha, “Achiayu mangaw-it à uray sinuman ta mamfiasiyanyu, afus na sur-udyu. Achiayu mangawit à anonyu, achiayu mampasiing, ya achiayu ko mamfarun à pilak.

⁹Mansapatus-ayu, ngim achiayu mangawit à sukat na luputyu.”

¹⁰Ad anana kon chicha, “Nu awad mammangilin chiayu, ingkaw-ayu ta foroyna ingkanà lumayawanyu ta sachi ili. ¹¹Ad nu kaspangalikan awad ili maid pu mammangilin chiayu ya achicha pu chongron na itudtuchuyu, tòakonyun tapuk ta ikiyu ta lumayawanyu mangakammuwanha wi ikadcha ta machusaancha!”

¹²Ad ummoycha itudtuchu ta taku wi masapur mamfawicha ta fasurcha. ¹³Ad imparyawchan ad-adchuwani aran ta nakafarfaray, ad linankanchan achuy nasakit ad impaimfagcha chicha.

Na Natayan Juan Wi Mamfufunyang

Mat 14:1-12; Luc 9:7-9

¹⁴À Ali Herod, chingngornan mipangkop an Jesus, tan ug-ugkuchon na takun ining-ingwana. Anan na uchumi taku, “Siyà Juan wi Mamfufunyang wi ummuli nataku, tan sachin karobfonganay mangwà kaskaschaaw.”

¹⁵Ad anan na uchum, “Siyà Elias.”

Ad na uchum ako, anancha, “Siyàn osay profeta wi isun chachi profetas ta awi.”

¹⁶Ngim chingngor pun Ali Herod na amaschi, anana, “Siyà Juan wi impasiwat-u! Ummuli nataku!”

¹⁷Na sachi Herod, siyan nampatiliw an Juan ya nangipafarud an siya. Amaschin iningwana mipakapun Herodias wi asawan na sunudnay Felipe, tan inasawan ako Herod à siya. ¹⁸Siyan imfakafakan Juan an Herod anani, “Maid karobfongam wi mangasawa ta asawan na sunudnu!”

¹⁹Ad kapu ta sachi imfakan Juan, isag Herodias linawing à Juan, ad pionay papatoy à siya. Ngim maid pu in-inona, ²⁰tan à Herod, ummogyat an Juan tan illasina wi mamfaru Juan ya naapudyusan ako. Siyan finafantayanà siya. Ngim na nangngorana ta itudtuchun Juan, pionay chongron à siya uray nakulikur na somsomona.

²¹Ngim chummatong na wayan Herodias. Tan na padchay manayawancha ta niyanaan Herod, impasakanan Herod na chakor wi lagsak ad inimfitarnan losani fufurunay turay na kufilnu ya papangat na susurchachu, ya nangangatuy takud Galilea. ²²⁻²³Ad nansaran anà Herodias wi fafarasang, ad naragsakanha Herod wi mamfufurun. Siyan anan Herod an siya wi nansapata, “Uray sinuy piom, ifakam an saon ta adchò an sia, wi uray na kogwan na kina-ali!”

²⁴Sachi ad lummawan sachi fafarasang ad ummoyna inimus an inana, “Sinun chawatò?”

Ad na insongfat inana, “Chawatom na urun Juan wi Mamfufunyag.”

²⁵Ad napanagkulin chi fafarasang an Herod, ad anana, “Na piò, adchom an saon ta sana na urun Juan wi Mamfufunyag, wi mapapallangkan!”

²⁶Nansasàuy à Herod ta sachi, ngim kapu ta insapatana ta sangwanan na losani mangilina, mafain à Herod wi mangisi. ²⁷Siyon finaunna osay surchachuna wi kuwarcha ta umoy mangara ta urun Juan. Siyan ummoyna siniwat na urun Juan ta fafalluchan. ²⁸Ad inchatongna inadchon na uru wi naparangkan ta fafarasang. Ad chi fafarasang, innadchon an inana.

²⁹Chingngor ad na disipulus Juan na nàwan siya, ummoycha inaran lachagna ad illofoncha.

Na Namaanan Jesus Ta Limay Lifuy Taku

Mat 14:13-21; Luc 9:10-17; Juan 6:1-15

³⁰Ad nangulin na apostoles an Jesus ad imfakachan losani iningwacha ya intudtuchucha. ³¹Kapu ta ad-adchuwan na takuy nanchatochatong, maid pu wayachay mangan, siyan anan Jesus ta chachi disipulusna, “Intau tumalin ta mafalini man-illongtaù ait.” ³²Ad lummayawchay namfangka wi ummoym tummalin ta osay lukar.

³³Ngim immatunan na achuy takun nallurukan ta fangkay lummayaw. Siyan na ad-adchuwani taku wi narpu ta ailiili, nanodchàcha wi innoychan tarantag ad ummunacha chummatong ta lukar wi umayancha Jesus. ³⁴Lummogsad pù Jesus ta fangka, innilanan chachi ad-adchuwani taku, ad amod na kaasinan chicha tan isuchà pannilu wi maid pu mangayyuwan an chicha. Sachi ad illukinay nanudtuchun chichà achu.

³⁵Anna puni mummaschom, ummon disipulusna siya, ad anancha, “Mummaschom, ad maid pu foroy ad asna. ³⁶Siyon fuarom chicha ta umoycha mangnginà anoncha ta anchachi il-ili ya foforoy.”

³⁷Ngim sinongfatana chicha anani, “Chiayun mamaan an chicha.” Ad anancha, “Piom wi ing-ani mangnginà tinapoy à pasar na chuwangkasut à pilak à ipaannin chicha?”

³⁸“Ing-ayu ilan nu am-an na tinapoy wi awad an chiayu,” anan Jesus. Innilacha pun anancha, “Awad na limay tinapoy ya chuway filis.”

³⁹Sachi ad impaachuy Jesus ar-arubfunon na taku ta tappu. ⁴⁰Siyon nasillimmampuru ya nasingkakasut na osay ugpuni ummachuy ta tappu. ⁴¹Ad innaran Jesus na limay tinapoy ya chuway filis, ad nantangad ad langit wi nanyaman an Apudyus. Sachi ad pinotpotlàn nan tinapoy ya filis ad impaiwarasna impafillay ta disipulusna ta taku. ⁴²Ad losancha nabsug wi nangan. ⁴³Ad napnun nasawaran à chuway langngay ta nasawar wi nafun-ani tinapoy ya filis wi chinakup na disipulusna. ⁴⁴Na filang na lallarai wi nangan, nasuruk à limay lifu wi foon à nifilang na fubfufai ya an-ananà.

Na Nanadcharanan Jesus Ta Lafaw Na Chanum

Mat 14:22-33; Juan 6:16-21

⁴⁵Narpas pun na sachi namaanan Jesus ta chachi taku, nallukanonan disipulusna ta fangka ta umunacha chumormang ta fayfay wi umoy ad Betsaida. Ad pinaryawnan chachi taku. ⁴⁶Sachi ad nanakachà Jesus ta takudtud wi ummoy nalluwaru. ⁴⁷Lummafi ad, nangkinawan fangka ta fayfay, ad os-osàan à Jesus ta takudtud. ⁴⁸Ad intapna wi namparpalikatancha wi nangiturung ta fangkacha tan aptiaptiwon na amochi fidfid. Machamaan ad, ummoy à Jesus an chicha wi nanadchadcharan ta lafaw na chanum. Na somsomòna, lausana chicha. ⁴⁹⁻⁵⁰Ngim na nangil-anchan siyay nanadchadcharan ta fayfay, nampauycha ta ogyatcha tan anancha pun nu aran! Ngim nakaning chicha, wi anana, “Achiayu umogyat. Saonna!”

⁵¹Sachi ad nakafangkan chicha, ad kumminò na fidfid. Ad naschaaw losan na disipulusna, ⁵²tan achicha pu naawatan na mining na nampaachuwan Jesus ta tinapoy. Isù achi pu lumnò ta somsomòchan losani innilacha.

Na Nampaimfakan Jesus Ta Nasakit Ad Genesaret

Mat 14:34-36

⁵³Nakafallasiwcha pun ta fayfay, chummatongchad Genesaret, ad insingodchan fangkacha. ⁵⁴Lummogsadcha pun, nan-iyimatun na takù Jesus, ⁵⁵siyan nanodchàcha wi ummoy ta losani fororoy impachamag wi chummatong à siya. Ad inyoy na takun chachi nasakit ta sinuy chongronchay ayona. ⁵⁶Siyan uray sinuy ili wi umayan Jesus, anchanan nasakit wi inyoy na taku ta aallusancha, ad nampangpangngaasichan siya ta iparufusna kuma wi uray agpachanchan pagpag na silupna. Ad na losani nangagpad, ummimfagcha.

Tudtuchun Na Iyaawi

Mat 15:1-20

7 ¹Na osay padcha, ummalin uchumi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog wi narpud Jerusalem, ad naaruscha naamung an Jesus.

²Ad innilacha wi na uchumi disipulusna, foon pù tinungparchan achawiyanchay Judio, wi nu mangancha mamfurucha umuna.

³(Tan na losani Judio, sinchumallun Fariseo, achicha pu mangan nu foon à mafuruwancha, wi sachin manungparancha ta intudtuchun na aappucha. ⁴Ya achicha pu ko anon na sinumani mangin-an nu foon pun à farfarancha unaon. Achu kon uchumi achawiyancha wi tungparoncha, wi isun na inyùuras ta tasa, fanga ya kanchilu.)

⁵Ad chachi Fariseo ya mangitudtuchu ta Lintog, inimuschan Jesus, “Tamakon disipulusnu, foon pù tungparonchan achawiyantau wi intudtuchun na iyaawi, wi achicha pu mamfuruy mangan?”

⁶Ad ananan chicha, “Tuttuwan sachi imfakan Apudyus ta awi mipangkop an chiayuy akinpapati, wi inyug-is Isaias wi profeta, wi anana, ‘Na anchanay taku, tupòcha kan manayawanchan saon, wi maid pu ustù somsomòchan saon.

⁷Siyan maid silfin na manayawanchan saon, tan siya itudtuchuchan achawiyancha wi ing-ingwan na taku ad ananchay filin-u nu!’

⁸Inwalinyun filin Apudyus ta siya tungparonyun achawiyanyu wi narpu kay ta somsomò na taku.

⁹“Tuttuway naraing-ayu wi mangiwalin ta Lintog Apudyus ta siya oognanyun sikuchi achawiyanyu! ¹⁰Tan anan Moses, ‘Chayawom na amam ya inam,’ ad ‘Sinumani mangarawag ta amana ya inana, masapur mapatoy.’ ¹¹Sachin ustuy nilintog, ngim iwalinyuchi tan itudtuchuyu wi uray iturung na taku ta amana ya inana, ngim nu ananay ‘Korban na annaya’ (na mining na ‘Korban,’ ‘Para an Apudyus’), ¹²mapasinsiya wi foon pu nù masapur wi fadngana chicha. ¹³Siyan na itudtuchuyu, inwalinyun lintog Apudyus. Ad achu kon oy-oyyoonu wi amaschi.”

¹⁴Sachi ad asin Jesus impaachanin chachi ad-adchuwani taku, ad anana, “Chiayu losan, inaagyü chongron ta maawatanyu! ¹⁵Foon pù siya mamparwing ta taku an Apudyus na lumnò ta tupòna wi anona, ngim na marpu ta taku sachi mangiparwing an siya. ¹⁶Nu naingaan-ayu, maawatanyu kuman annay chingngoryu!”

¹⁷Napannos ad, tinaynan Jesus chachi taku ad ummoy linumnò ta foroy. Ad na disipulusna, inimuschan siya nu sinun mining na inyaligna. ¹⁸Ad anan Jesus, “Achiyu pu ko maawatan? Achiyu pu maawatan wi sinumani lumnò ta tupò na taku ad inùmunna, foon pù sachin mangiparwing an siya an Apudyus? ¹⁹Tan foon pù umoy ta somsomòna ngim umoy ta fuwangna ad nangaw-as.” (Na nangifag-ana ta sachi, impakaawatna wi losan na maan, maid arwinganan Apudyus.)

²⁰Ad inturuyna anani, “Na somsomò, siyan marpuwan na mangiparwing ta taku an Apudyus. ²¹Tan na somsomò, siyan marpuwan na losani lawing, isun na chagchakas, akaw, pumatoy, ²²kamkam, ya losani oyyooni lawing. Na somsomò siya kon marpuwan na sinumani linuruku wi turtulli, apos, pasorod, pas-ar ya uchumi linuruku. ²³Losani amaschi wi lawingi marpu ta somsomò na taku, chichan mangiparwing ta taku an Apudyus.”

Na Pammatin Na Osay Fufai

Mat 15:21-28

²⁴Ad lummayaw à Jesus ta sachi ili ad ummoy ta sakupon Tiro. Ad linumnò ta osay foroy, wi na kakarana, achi pu maakammuwan na

ingkawana. Ngim foon à mafalin tan chingngor na taku. ²⁵⁻²⁶Na osay fufai wi foon à Judio, wi niyanà ad Fenisia wi sakupon Siria, chingngorna wi awad à Jesus. À siya, nakafarfaray na anànay fafarasang. Siyan ummoy an Jesus nampalintumong nampangpangngaasi ta iparyawna kuman farfaray na anàna. ²⁷Ad nan-alig à Jesus wi ananan siya, “Masapur mapaanan umunan an-ananà achiwot na asu. Foon pù mafalin wi ipaan na anon na anà ta asu.”

²⁸Ad sinongfatana anani, “Tuttuwanat, Apu, ngim uray na asu ta chukun na lamisaan, mafalini anonchan chachà na an-ananà!”

²⁹Ad anan Jesus an siya, “Naun-unan na songfatnu! Uray lumayaw-a. Tinaynan na aran na anànu!”

³⁰Chummatong pun chi fufai ad foroycha, inchasanan anàna wi nifafàsar ta katli, wi maid pu farfarayna.

Na Nangaanan Jesus Ta Turong Ya Umor Na Osay Larai

³¹Ad lummayawcha Jesus ta sakup Tiro, ad nangoychad Sidon ya sakupon Decapolis ad nanàpuscha ummoy ta fayfay ad Galilea. ³²Ad na sachi, iningkaw na osay larai wi naturong ya naumor, ad inyoy na uchumi takù siyan Jesus ad nampangpangngaasicha ta agpachana kuma ta umimfag. ³³Sachi ad intalin Jesus à siya ad inigkanan kammatna ta ingan chi larai, ad tinubfaanan kammatna ad iyid-onna ta chilana larai. ³⁴Sachi ad nantangad à Jesus ad langit, ad nan-angngos à napapannos, ad anana ta larai, “Epfata!” (Na mining na sachi, “Machiyat-a!”).

³⁵Sachi ad naaan na turongna ya umorna, ad naun-unan na kingana. ³⁶Ad finilin Jesus na chachi taku ta achicha ifagfakan na iningwana, ngim uray nu filifilinona chicha, sinchumalluy ifagfagfakacha. ³⁷Ad losan na nangngor, isagcha naschaaw, wi anancha, “Mamfaru losan na oy-oyyoon! Tan manchongronan naturong ya pakingaonan naumor!”

Na Namaanan Jesus Ta Opat Lifuy Taku

Mat 15:32-39

8 ¹Naarkawanan ad, naarus akon ad-adchuwani taku an Jesus. Ad naamin pun na faruncha, inayakan Jesus na disipulusna ad ananan chicha, ²“Maachakuwanà ta anchanay taku tan atlun padchacha ta sana wi ingkaw an chitau, ad naamin na faruncha. ³Ngim nu paryawò chichay nafitil, masikingancha ta charan tan narpun uchum ta ad-adchayuwan.”

⁴Ad inimus na disipulusnan siya, “Ngim sinun mangar-antaù ipaantau ta anchanayay ad-adchuwan ta annay tummatalini ili?”

⁵Ad inimusnan chicha, “Am-an na tinapoy wi awad an chiayu?”
“Pitu kay,” ananchay summongfat.

⁶Sachi ad impaachuy Jesus losan na taku ta luta. Ad innaranan pituy tinapoy ad nanyaman an Apudyus, ad pinotpotlàna impaiwaras

ta disipulusna ta taku. Ad inwarascha. ⁷Ad iningkaw akon aiti filis wi man-akàit, siyan nanyaman à Jesus an Apudyus ad impaiwarasna ko ta disipulusna. ⁸Ad losancha nabsug wi nangan. Ad pituy langngay na naamin napnu ta nafun-an wi chinakup na disipulusna. ⁹Na filang na takuy nangan, ummoy à opat lifu. ¹⁰Ad pinaryaw Jesus na taku, ad namfangkacha Jesus ya disipulusna wi ummoy ta sakup Dalmanuta.

Na Nampàwaan Na Fariseo An Jesus À Kaskaschaaw
Mat 12:38-39; 16:1-4; Luc 11:29-32

¹¹Chummatong na uchumi Fariseo an Jesus nakafatfatang ta sikapancha kumà siya. Siyan mampàwaonchà siyà kaskaschaaw à manuttuwaancha nu tuttuway Apudyus na nangifaun an siya. ¹²Nan-angngos à Jesus à napapannos, ad anana, “Tamakon annay lunap, mampàwachà kaskaschaaw à mangil-ancha ta kinasasaad-u? Ngim na ifakà an chiayu, maid pu mipailà singyar ta annay lunap!”

¹³Sachi ad tinaynana chicha, ad asin namfangka wi ummoy ta chomang na fayfay.

Na Nangiyalikan Jesus Ta Tutduchun Na Fariseo Ya Herod
Mat 16:5-12

¹⁴Na disipulus Jesus, naliwatanchay namfarun, ad afus na osay tinapoy wi awad ta fangka. ¹⁵Ad anan Jesus an chicha, “Tanchaananyun yeast Herod ya chachi Fariseo.”

¹⁶Ad anan na disipulusnay nan-uukud, “Imfakana nin yakay tan maid pu tinapoytau.”

¹⁷Ngim inakammun Jesus na uukuchoncha, siyan ananan chicha, “Tayuko man-is-isian na kinamaid na tinapoytau? Natangkin na somsomòyu tan achiyu pu maawatan ya mailasin na mipangkop ta karobfongà? ¹⁸Annat na atayu, ngim achiyu pu inilan iningwà? Ya annat akon ingayu, ngim maid pu chongronyu ta inukud-u? Ad naliwatanyun ¹⁹namotpotlaà ta limay tinapoy wi namaan ta chachi limay lifuy taku? Am-an na langngay na chinakupyuy nafun-an?”

Ad ananchan siya, “Nasawaran à chuwa.”

²⁰Ad anan ako Jesus, “Ad na namotpotlaà ta pituy tinapoy wi namaan ta chachi opat lifuy taku, am-an akon langngay na chinakupyuy nafun-an?”

Ad anancha ko, “Pitu.”

²¹Ad ananan chicha, “Ad chaanyu pù maawatan?”

Na Nangaanan Jesus Ta Kurap Na Osay Larai

²²Chummatongcha pun ad Betsaida, inyoy na uchumi takun osay nakurap an Jesus, ad nampangpangngaasicha ta agpachanà siya. ²³Ad

iniwid Jesus chi nakurap ad inyoyna ta ikid na ili, ad tinubfaanan atana ad inagpachana. Ad inimusnan siya, “Awad itollongnu?”

²⁴Nallangranga chi larai ad anana, “Oo, makailaà ta taku, ngim isuchà ay-ayu wi manadchadcharan.”

²⁵Ad asin Jesus inagpachan na atana, ad nallangranga chi larai wi naaan na kurapna, ad pummadcha isag na nangil-ana ta asinchuwan.

²⁶Ad pinaryaw Jesus à siya ta umoy ad foroycha, ad ananay nangifilin, “Achia mangulin ta anchi ili.”

Na Imfakan Pedro Mipangkop An Jesus

Mat 16:13-20; Luc 9:18-21

²⁷Ad nanadcharancha Jesus ya disipulusna wi umoy ta il-ili wi sakuwon Cesarea Filipos. Ingkawcha ad ta charan, inimusnan chicha, “Sinun mammammoan na takun saon?”

²⁸Ad anancha, “Anan na uchum wi sia nù Juan wi Mamfufunyang wi ummuli nataku. Ad anan akon uchum wi sia nù Elias wi nangulin. Ad na uchum, ananchay sia nun osay profeta.” ²⁹Ad inimusnan chicha, “Ad chiayu ngay? Sinun mammammoanyu?”

Ad summongfat à Pedro, wi anana, “Sian Cristu.”

³⁰Sachi ad finilin Jesus chicha, “Achiyu ifagfaka ta uchumi takun mipangkop an saon.”

Na Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Matayana

Mat 16:21-23; Luc 9:22

³¹Sachi ad illukin Jesus wi mangifaka ta disipulusna ta màwan siya, anana, “À saoni namfalin taku, masapur mapalikahanà ya kuraonà ta chachi mamangpanguwon na Judio ya pangpangun na papachi ya chachi mangitudtuchu ta Lintog. Ad mapatoyà, ngim na miyatluy padcha, umuliyà matakù.” ³²Illawagnay nangisuplikar ta sachi an chicha. Sachi ad intalin Pedro à Jesus ad inomoranà siya mipangkop ta sachi imfakana. ³³Ngim nansakung à Jesus ta chachi disipulusna ad inomoranà Pedro anani, “Lumayaw-a, Satan! Tan na somsomònu, foon à narpun Apudyus, ngim somsomò yakan taku!”

Na Sumurutan An Jesus

Mat 16:24-28; Luc 9:23-27

³⁴Sachi ad inayakan Jesus na chachi ad-adchuwani taku ya disipulusna, ad ananan chicha, “Sinumani maryad wi sumurut an saon, masapur foon pù makaka ta fiyagnad asnay luta, tan masapur oyyoonan piò, uray sachin iyatoyna. ³⁵Tan sinumani makaka ta fiyagnad asnay luta, matoy ako kay. Ngim nu sinun foon à makaka ta fiyagna kapu ta pammatinan saon ya mipakapu ko ta Mamfaruy Chamag, uray matoy

maatod an siyan fiyag wi mannaynayun. ³⁶Tan sinun silfin na mangin-uwaan na osay taku ta losani awad ta luta nu ifallun Apudyus à siya? ³⁷Tan foon à umanay na kinafaknang na takù ifayadna ta makafiyakana an Apudyus. ³⁸Ad sinumani taku wi mafain wi manàchor an saon ya intudtuchù, ta sanay timpuy maid pammatin na kaachuwan ya amod na kinarawing na taku, mafainà ako wi manàchor an siya nu mangulinà. Tan saoni namfalin taku, furnanà ta aangheles Apudyus nu mangulinà wi sumilingà ta kinachayaw Ama.”

9 ¹Ad anana kon chicha, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad na uchum an chiayu ta sana wi asififiyag wi achi pu matoy ingkanà ilanchan Manturayan Apudyus wi chakor na mannakafalin na manturayana.”

Na Nangipail-an Jesus Ta Kina-Apudyusna

Mat 17:1-13; Luc 9:28-36

²Lummaus ad na onomi padcha, inayakan Jesus cha Pedro ya Jaime an Juan ad inyoyna chicha intalin ta osay filig. Ad na nangiil-anchan Jesus, nafaliwan na itchurana, ³ad na silupna sumilisiling wi putilaan, wi maid miyisuwan na kinaputilàna ta losani ingkaw ta luta. ⁴Sachi ad innilacha cha Elias an Moses wi makaug-ugkud an Jesus. ⁵Ad nan-ukud akò Pedro wi ananan Jesus, “Apu, mamfaru tan annaani! Mangwaanì turù sikay à mamfubfuwaanyu ancha Moses an Elias.” ⁶Amaschin imfakan Pedro tan maid akammunà ustù ifakana tan kapu ta amochi ogyatcha!

⁷Ad ninapnapan na osay lifuù chicha, ad chingngorchan kinga wi narpu ta sachi lifuu, wi anana, “Sanan Anàu wi ay-ayatò. Chongronyù siya!” ⁸Sachi ad nallangrangacha pun afus à Jesus à iningkaw.

⁹Na nan-oskancha ta filig, finilin Jesus chicha anani, “Achiyu ifagfaka na innilayu, ingkanà saoni namfalin taku umuliyà matakù.”

¹⁰Ad pintogchan filinna, ngim nan-asiimuscha nu sinun mining na ananay matoy ya umuli matakù. ¹¹Ad inimuschan siya, “Tamako anan na chachi mangitudtuchu ta Lintog wi masapur umuna nu umali Elias?”

¹²⁻¹³Ad ananan chicha, “Oo, tuttuway umunà Elias umali ta isakananan umaliyà. Ad na katuttuwaana, nar-us ummalì Elias ad iningwan na takun sinuy lawing wi pionchay oyyoon an siya, wi sachin niyug-is wi màwan siya. Ya awad akon niyug-is wi mipangkop an saoni namfalin taku, wi masapur mapalikahanà ya maamsiwà ako ta taku.”

Na Nangiparyawan Jesus Ta Farfaray Na Osay Fafaru

Mat 17:14-21; Luc 9:37-43

¹⁴Na nangulinancha ta ingkawan na uchumi disipulus, innilachan ad-adchuwani taku wi naay-allium an chicha. Ya iningkaw akon uchumi mangitudtuchu ta Lintog wi nakasongsongfat ta uchumi disipulus

Jesus. ¹⁵Innilan pun na takù Jesus wi marungay, isagcha nataag ad nanodchàchay umoy mangafot an siya. ¹⁶Ad inimus Jesus ta disipulusna, “Sinun nansosongfatanyun chicha?”

¹⁷Ad kummingan osay larai wi niyaslang ta sachi kimung, wi anana, “Misturu, inyali na annay anàuy fafaru an sia, tan nakafarfaray, wi sachin naumorana. ¹⁸Ad nu chumatong na farfarayna, ipatugnan long-agna ta luta, ya mantatarfutab na tupòna ya nginawingawinan fafana, ad manguntarag na long-agna. Imfakà ta disipulusnu ta iparyawcha kuman farfarayna, ngim achicha pu makàwa.”

¹⁹Ad anan Jesus an chicha, “Chiayuy taku ta sana, naina kon iniingkawà an chiayu ya anus-un chiayu ya achiayu pu mamati? Iyaliyu ta anna!” ²⁰Ad inyoychan fafaru ta sangwanana. Ngim innilan pun na aran à Jesus, nanguntarakona chi fafaru, ad nipatug à siya ta luta wi namfallifallin, ad nantatarfutab na tupòna.

²¹Ad inimus Jesus ta aman na anà, “Naanun nallukiyan na amasnaana?”

“Nanipud ta afan-ogna,” ananay summongfat. ²²“Ad na aran, kankanayunna mantop-aron ta apuy ya chanum ta mangtoyna kuman siya. Siyan nu makàwaa, achakuwam ya turungam chiani!”

²³Ad anan Jesus an siya, “Tammako anani, Nu makàwaa? Maid achi mafalin à oyyoon na taku nu mamati.”

²⁴Ad nakaningan aman chi fafaru ad anana, “Oo, patiyò, ngim fadnganà tan kurang na pammati!”

²⁵Innilan pu Jesus wi ummachuachun takuy naaarus, inomoranan aran, wi anana, “Ifakà an siay aran wi nanurong ya nangumor ta annayay fafaru, lumayaw-an siya ya achia mangur-ulin!”

²⁶Sachi ad nampauy na aran ad nanguntarakonan fafaru ad lummayaw. Ad isù lachag, siyan anan chachi taku, “Natoy!” ²⁷Ngim inognan Jesus na imana wi nampasiad an siya.

²⁸Sachi ad linumnòcha Jesus ya disipulusna ta osay foroy, ad inimuschan siya inyakitùtù, “Taaniko achi pu nakaparyaw ta sachi aran?”

²⁹Ad anan Jesus, “Na amaschi wi aran, maid pu makaparyaw nu achi afus na luwaru.”

Na Asin Nangifag-an Jesus Mipangkop Ta Matayana

Mat 17:22-23; Luc 9:43-45

³⁰Lummayawcha Jesus ta sachi ili ad nangoychad Galilea. Linawing Jesus wi maakammuwan na ingkawana, ³¹tan awad na itudtuchuna ta disipulusna anani, “Saoni namfalin taku, mipurangà ta takuy mamatoy an saon, ngim na miyatluy padcha umuliyà matakù.”

³²Achicha pu naawatan na mining na inukudna, ngim ummogyatchay nangimus an siya.

Na Mifilang À Angatuwan

Mat 18:1-5; Luc 9:46-48

³³Ad chummatongcha Jesus ad Capernaum, ad linumnòcha ta osay foroy. Ad inimus Jesus, “Sinun nan-is-isianyu ta charan?”

³⁴Ngim akikinnòcha, tan nan-is-isìcha ta charan nu sinun angatuwan an chicha. ³⁵Sachi ad tummùchù Jesus ad impatùchuna kon disipulusnay nasawaran à chuwa, ad ananan chicha, “Sinumani maryad wi ngumatu, masapur ipafafanan long-agna wi isù ifilangnan long-agnà sanilun na losani fufurunna.” ³⁶Sachi ad inayakanan osay anà impasangun chicha, ad inàlinà siya ad ananan chicha, ³⁷“Sinumani patkanaan nafafay taku wi isun na annay anà mipakapu ta pammatinan saon, patkana kò saon. Ad sinumani mangipatog an saon, patkana kon sachi nangifaun an saon.”

Na Foon Pù Mangukuran Chitau Siyan Furuntau

Luc 9:49-50

³⁸Ad anan Juan an siya, “Misturu, innilanin osay taku wi nangiparyaw ta aran ad imfoswaynan ngachannu, ad impalitni tan foon met à furuntau.”

³⁹Ngim anan Jesus an chicha, “Achiyu ipalit na amaschi, tan sinumani mangwà kaskaschaaw wi mangifosway ta ngachan-u, foon à lawing na pangkopnay mangifaka ta ngachan-u. ⁴⁰Tan sinumani foon pù mangukuran chitau, siyan furuntau. ⁴¹Tuttuwan ifakà an chiayu, uray sinumani mamainum à chanum an chiayu kapu ta pammatiyun saon wi Cristu, kapilitani makunkunaan.

Na Mangwà Makafasuran Na Uchum

Mat 18:6-9; Luc 17:1-2

⁴²“Sinumani mangwà makafasuran na isun na anchanay an-ananà wi mamatin saon ta man-awichanchà saon, kattoi amod na machusaanà tapin na padcha, tan un-unnoy na matàchan na fakangnà chakoran à fatu ta sana ad nitub-ung ta fayfay. ⁴³⁻⁴⁴Siyan nu kaspangalikan imayun mangwà man-awichanyun Apudyus, lampokanyu ad imfalluyu! Tan un-unnoy na uray pukur wi makafiyag an Apudyus, nu wachawad na ima wi mifallud inferno wi mannaynayuni apuy. ⁴⁵⁻⁴⁶Ad nu kaspangalikan ikiyun mangwà man-awichanyun Apudyus, lampokanyu ad imfalluyu! Tan un-unnoy na uray pilay wi makafiyag an Apudyus, nu wachawad na iki wi mifallud inferno. ⁴⁷Ad nu kaspangalikan atayun mangwà man-awichanyun Apudyus, kulikuram! Tan un-unnoy na furching wi makafiyag an Apudyus ta Manturayana nu wachawad na ata wi mifallud inferno, ⁴⁸wi awachan na likat wi achi pu miwarang ya apuy wi achi pu matoy.

⁴⁹“Nu maasinan na michatun an Apudyus à mangawatana, amaschi kuman maasinan na takù apuy. ⁵⁰Mamfarun asin, ngim nu maaan na tamtamna maid in-inon wi mangiyulin ta kinaasinna. Siyan isu kumà naasinan na mamfurfurnanyu ta maturnus-ayu.”

Na Tudtuchun Jesus Mipangkop Ta Ichang

Mat 5:31-32; 19:1-12; Luc 16:18

10 ¹Lummayaw pù Jesus ta sachi ili, ummoy ta provinsiya wi Judea, ad nanchormang ta Chawwang wi Jordan. Ad asin naarus na ad-adchuwani takun siya, ad tinudtuchuwana chichà isun na sikuchi ining-ingwana.

²Ad ummoy akon uchumi Fariseo an siya wi mamachas manikap an siya, ad anancha, “Iparufus na Lintogtau nu ichangan na larain asawana?”

³Ad inimusnan chicha, “Sinun illintog Moses mipangkop ta ichang?”

⁴Ad anancha, “Anan Moses wi nu mangiyug-is na larai à kasuratan à mangichangana ta asawana, mafalini ichangana.”

⁵Ad anan Jesus an chicha, “Kapu ta kinatangkinyu inyug-isnan amaschi. ⁶Ngim na chamu wi nangwaan Apudyus, ta taku, iningwanan larai ya fufai. ⁷Ad kapu ta sachi, taynan na larain chakorna ad nitipun ta asawana, ⁸ad sachin mamfalinanchà osay long-ag. Siyan foon à chuwan long-agcha tan nantipunchà osay long-ag. ⁹Siyan maid pu karobfongan na taku wi mangichang ta sinumani nantipunon Apudyus.”

¹⁰Sachi ad linumnòcha Jesus ta foroy, ad inimus akon disipulusnan mipangkop ta ichang. ¹¹Ad ananan chicha, “Sinumani larai wi mangichang ta asawana ad mangasawà safali, makafasur à siyà chagchakas ta chamuy asawana. ¹²Ad nu ichangan na fufain asawana ad mangasawà safali, makachagchakas ako.”

Na Naminchisyunan Jesus Ta An-ananà

Mat 19:13-15; Luc 18:15-17

¹³Sachi ad iningkaw na uchumi nangiyoy ta an-ananà an Jesus ta agpachana kuma, ngim ingkimaun na disipulusna chicha. ¹⁴Ngim innilan pu Jesus, ummog-ot ad anana ta disipulusna, “Masapur iparufusyun umaliyan na an-ananà an saon. Achiyu ipalit, tan piyaronchà saon, ad isun an chicha na afusi mitapi ta Manturayan Apudyus. ¹⁵Tuttuwan ifakà an chiayu, sinumani achi pu mangipafafa ta long-agna ta mamatiyanan Apudyus, wi isun na afafan na anchanayay an-ananà, achi pu mafalin wi mitapi ta Manturayan Apudyus.” ¹⁶Sachi ad inàlinan chachi an-ananà, ad impataynan imanan chicha wi naminchisyun.

Na Fakanangi Larai

Mat 19:16-30; Luc 18:18-30

¹⁷Na lummigwatan Jesus wi umoy mangkagkaay, nanodchà na osay larai wi ummoy nampalintumong an siya, ad inimusnan siya, “Mamfaruy

Misturu, sinun masapur oyyoò ta makafiyakà à mannaynayun an Apudyus?”

¹⁸Ad inimus Jesus an siya, “Tam-ako anani mamfaruwà? Tan maid uchum à mamfaru nu achi afus à Apudyus. ¹⁹Akammum na filin Apudyus: ‘Achia pumatoy à taku, Achia mamufai, Achia man-akaw, Achim istikuwan na foon à tuttuwa, Achia mangkuruk, ya Masapur lispituwom na amam ya inam.’”

²⁰Ad sinongfatana anani, “Misturu, tinungpar-u losan nanipud ta afan-og-u.”

²¹Naay-ayatan à Jesus wi nangitotollong an siya, ad anana, “Os-osàan yakan kurangnu, siyan ing-a inginan losani ùuwam ad inadchom na nginana ta kakapus, ta langit na maugpunan na kinafaknangnu. Ad umalia mitun-ud an saon.” ²²Ngim na nangngorana ta sachi, lummayaw wi nansasàuy tan amod na faknangna.

²³Ad nansakung à Jesus ta disipulusna ad anana, “Isag nalikat na mitapiyan na fafaknang ta Manturayan Apudyus!”

²⁴Naschaaw na disipulusna ta nangngorancha ta sachi. Ngim inturuy Jesus wi anana, “An-ananà, tuttuway nalikat na mitapiyan na taku ta Manturayan Apudyus! ²⁵Tan mallanlanuy na lumnoan na kamar ta afut na tanud nu mitapiyan na faknang ta Manturayan Apudyus.”

²⁶Ad naam-amod naschaaw na disipulusna, ad ananchan siya, “Ad sinu nù na mafalini masarakhifan?”

²⁷Ad intotollong Jesus chicha ad anana, “Nu taku kan mangwa ta makafiyakanchan Apudyus, tuttuway achi pu mafalin. Ngim nu Apudyus na mangwa, mafalin tan maid achi mafalin an Apudyus.”

²⁸Sachi ad nan-ukud à Pedro wi anana, “Chiani ngay, tinaynannin losani ùuwani sumurutannin sia.”

²⁹Ad anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi nu sinun nanaynan ta foroyna, winnu susunudna, winnu inana, winnu amana, winnu an-ananàna winnu lutana kapu ta sumurutanan saon ya mangiwarawakana ta Mamfaruy Chamag, ³⁰ad-achun maatod an siya ta annay atattakuna nu sachi tinaynana. Tan maatod an siyan ad-achuy fumroyana, mansunudna, man-inana, man-amana, man-anàna, ya manlutana, ngim mamparpalikat ta annay lufung. Ngim makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. ³¹Ngim na osa koy ifakà, ad-adchuwana na isù nangatu ta sana wi fumafà tapin na padcha. Ya chachi isù nafafa ta sana, ngumatuchà tapin na padcha.”

Pitlun Jesus Wi Nangifaka Ta Matayana

Mat 20:17-19; Luc 18:31-34

³²Ad na nanadchadcharanancha ta charan wi umoy ad Jerusalem, namapangngù Jesus. Ad naschaaw na disipulusnay nitun-ud an siya. Ad chachi koy takuy nituntun-ud an chicha, ummogyatcha.

Ad intalin Jesus na disipulusnay nasawaran à chuwa, ad asinna ko imfakan chichan màwan siya. ³³Ad anana, “Chongronyuna! Anna puni intaud Jerusalem. Ad sachin mantiliwanchan saoni namfalin taku. Ad mipurangà ta chachi pangpangun na papachi ya chachi mangitudtuchu ta Lintog, ad masintinsiyà à mapatoy. Ad mipurangà ako ta chachi foon à Judio. ³⁴Ad am-amangonà ya tubfaanà ya abchoyonà an chicha. Ad patoyonà akon chicha. Ngim na miyatluy padcha, umuliyà matakù.”

Na Chawatcha Jaime An Juan Wi Mansunud

Mat 20:20-28

³⁵Sachi ad ummachanicha Jaime an Juan, wi anà Zebedeo, an Jesus, ad ananchan siya, “Misturu, awad na pionni wi oyyoom kumà para chiani.”

³⁶Ad anan Jesus, “Sinun pionyu?”

³⁷Ad ananchan siya, “Nu chumtong na machaychayawi manturayam, parufusam kumà chiani wi makaachuy an sia, osa ta apot ta chiwawannu ya osa ta apot ta chuwikim.”

³⁸Ad anan Jesus wi summongfat, “Foon à maawatanyun chawatonyu. Makaanus-ayu ta likat wi isun na likat wi mipachas an saon? Ad maiturodyuy matoy à isun na iyatoy-u?”

³⁹Ad ananchan siya, “Oo, mafalinni.”

Ad anan Jesus an chicha, “Tuttuway maanusanyun likat wi isun akon mipachas an saon, ya iturodyu ko wi matoy à isun na iyatoy-u. ⁴⁰Ngim foon à saon na mampili nu sinun tumùchu ta apot ta chiwawan-u ya chuwiki, tan Apudyus na nangisakana ta aachuyan à para ta chachi mangadchana.”

⁴¹Chingngor pun chachi simpuruy disipulus na mipangkop ta chawatoncha Jaime an Juan, ummog-otchan chicha. ⁴²Siyan inarus Jesus chicha losan ad tinudtuchuwana chicha anani, “Akammuyun oyyoon chachi manturay ad asnay luta, wi amod na pinagmancharcha ta chachi iturayanca. Ya uray chachi nan-angatu, mancharoncha kon chachi asintatakucha. ⁴³Ngim foon kumà mafalin na amaschin chiayu. Tan nu sinun maryad an chiayu wi ngumatu, masapur mamfalinonan long-agnà mansanilu ta fufurunna. ⁴⁴Ad nu awad ako maryad an chiayù mamfalin angatuwan, masapur mamfalinonan long-agnà isù afafaan wi sanilun na uchum. ⁴⁵Isun saoni namfalin taku, foon pù ummaliyà ad asnay luta ta pafachangà ta taku, ngim ummaliyà ta fadngà chicha. Ya ummaliyà akò matoy à subfut na fasur na takuy ad-adchuwan.”

Na Nampaimfakan Jesus An Bartimeo Wi Nakurap

Mat 20:29-34; Luc 18:35-43

⁴⁶Chummatongcha Jesus ya disipulusna ad Jerico. Ad na lummayawancha ta sachi, ad-adchuwan akon takuy nitun-ud an chicha.

Ad niyaspur wi iningkaw na osay mamparpalimus wi nakurap wi ummaachuy ta ikid na arsa. Bartimeo na ngachanna, wi anà Timeo.

⁴⁷Chingngorna pun wi Jesus wi iNazaret na lumaus, illukinay nampoaw anani, “Jesus! Siay kanà David! Kaasiyanà!”

⁴⁸Ngim achun nangomor an siya ta kuminò kuma, ngim inam-amodna impauy anani, “Siay kanà David, kaasiyanà!”

⁴⁹Sachi ad ummillong à Jesus ad anana, “Ayakanyù siya.” Siyan inayakanchan sachi nakurap anani, “Lumagsak-a! Sumiad-a, tan ipaayagnà sia.”

⁵⁰Ad nan-yaannan kunsurna ad narnigwat wi ummoy an Jesus.

⁵¹Ad anan Jesus an siya, “Sinun piom à oyyod an sia?”

Ad anan na nakurap an siya, “Apu, piò wi makaila.”

⁵²Ad anan Jesus an siya, “Uray nu, ing-a. Kapu ta annay pammatim an saon naan na kurapnu.”

Ad chakusi naan na kurapna, ad nitun-ud an Jesus ta charan.

Na Nanchayawanchan Jesus Ta Linumnoanad Jerusalem

Mat 21:1-11; Luc 19:28-40; Juan 12:12-19

11 ¹Chanchanicha pun ad Jerusalem, chin-umanchan filig wi Olivo, wi achanid Betfage ya Betania wi ili. Ad na sachi, impaunan Jesus na chuway disipulusna, ²wi anana, “Umunaayu umoy ta anchi ili ta chomang, ad na lumnoanyu ta ili, ochasanyun nipupungod wi ayyufun na afayu wi chaan pù maafayuwan. Obfachonyu ad inyaliyusna. ³Ad nu awad mangwanani tayukonnat obfachon, ifakayu wi masapur na Apuyu ad man-itay-una.”

⁴Ad ummoycha ad inchasanchan ayyufu ta arsa wi nipupungod ta sawang na osay foroy. Ad inobfadcha. ⁵Ad na uchumi takuy naag-agsad ta sachi, anancha, “Tayuko obfachon na sanati ayyufu?”

⁶Ad imfakachan sachi impaifakan Jesus an chicha, ad intay-un chachi taku. ⁷Sachi ad inyoychan ayyufu an Jesus, ad inyap-apchan kunsurcha ta ochog na ayyufu ad nangafayù Jesus. ⁸Ad achu kon takuy nangiyap-ap ta kunsurcha ta arsa wi ayona, ad na uchum ako, summongpatchà pingin na allilison ad inyap-apcha ko ta arsa. ⁹Ad chachi taku wi umunauna ya mituntun-ud an Jesus, asipapauycha anani, “Chayawontaù Apudyus! Chayawontaù siyay ummali wi narpun Apudyus! ¹⁰Chayawontaù siya tan siyan mangituray ta pinakaalin na Aputauy David! Chayawontaù Apudyus wi Angatuwan!”

¹¹Ad na chummatngancha Jesus ad Jerusalem, linumnò à Jesus ta Templo. Linangrangana pun na losani iningkaw, ummoycha ta disipulusnay nasawaran à chuwa ad Betania wi ummiyan, tan mummaschom.

Na Naranguwan Na Imongi Ikus

Mat 21:18-19

¹²Nafikat ad wi mangulincha wi narpud Betania, nafitil à Jesus.

¹³Ad intapnan osay imong wi ikus wi karumfuwan, ad ummoyna

innila nu awad fokasna. Ngim maid, tan afus na tufu, tan chaan pun na imfubfungana. ¹⁴Sachi ad anana ta sachi imong, “Manipud ta sana, maid pu mangan ta fungam!”

Ad chingngor na disipulusnan imfakana.

Ummoy À Jesus Ta Templo

Mat 21:12-17; Luc 19:45-48; Juan 2:13-22

¹⁵Chummatongcha pun ad Jerusalem, ummoy à Jesus ta Templo ad imparyawnan mallakraku ya mangngingina wi iningkaw. Ad inaminna linitwad na lamisaan chachi mansusukat à pilak ya aachuyan chachi mallakrakù karupati, ¹⁶ad impalitna kon chachi mamfufuud wi mangoy ta charò na Templo. ¹⁷Ad ananay nanudtuchun chicha, “Niyug-is na ukud Apudyus wi, ‘Na Templo, mausar à luruwwaruwan na losani taku ta iliili.’ Ngim annay namfalinonyù mallukuwanyu ta asintatakuyu!”

¹⁸Chingngor pun chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog na ingwan Jesus, illukichay nan-anap à mangtayanchan siya. Ummogyatchan siya tan naschaaw losan na takuy nangngor ta itudtuchuna.

¹⁹Mummaschom pun, tinaynancha Jesus na sachi ili.

Na Maachar Ta Sachi Imongi Ikus

Mat 21:20-22

²⁰Na nanadcharanancha Jesus ta figikat, innilachan sachi imong wi ikus wi narangu, uray na puunna. ²¹Ad sisimmò Pedro na imfakan Jesus, siyan ananan Jesus, “Misturu, ilam! Narangun annay imongi ikus wi inarwakam!”

²²Ad anan Jesus, “Piyaronyù Apudyus. ²³Tuttuwan ifakà an chiayu, wi sinumani mangifaka ta anchi filig, ‘Man-atun-a ta anchi fayfay,’ ad nu patiyona wi màwachi, wi maid pu chuwachuwan na somsomòna, tuttuway màwa. ²⁴Siyan ifakà an chiayu, sinumani chawatonyu ta malluwaruwanyu, patiyonyu wi naatod an chiayu, ad tuttuway maatod. ²⁵Ngim nu malluwaruwayu, masapur pakawanonyun sinumani nangwà lawing an chiayu ta pakawanon akon Amayud langit na iningwayuy lawing. ²⁶Tan nu foon pù pakawanonyun chachi nangwà lawing an chiayu, foon pu kò pakawanon chiayu ta Amayud langit.”

Na Naimfistikaran Na Karobfongan Jesus

Mat 21:23-27; Luc 20:1-8

²⁷Ad nangulincha Jesus ad Jerusalem. Na nanadcharanan Jesus ta charò na Templo, ummoy an siyan chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog ya chachi namangpanguwon na Judio. ²⁸Ad inimuschan siya, “Sinun karobfongam wi mangwa ta amaschi? Sinun nangatod ta karobfongam wi mangwaschi?”

²⁹Ad summongfat à Jesus wi anana, “Achi ifakan nangatod ta karobfongà wi mangwa ta amaschi nu masongfatanyu yan na imusò an chiayu. ³⁰Ifakayun saon nu sinun narpuwan na karobfongan Juan wi mamfunyag. Narpun Apudyus winnu taku?”

³¹Ad nan-uupngacha anani, “Sinun ifakatau? Nu anantaui ‘Narpun Apudyus,’ anana kon chitauy ‘Tayukon nù achi pinatì Juan?’ ³²Ngim anantaui ‘Narpu ta taku?’” Ngim ummogyatcha ta taku, tan patiyoncha losan wi tuttuway profetà Juan. ³³Siyan sinongfatanchà Jesus, “Taw-an, maid akammuni.”

Ad anan ako Jesus an chicha, “Siyan nu amasnat, achi pu ko ifakan chiayu nu sinun narpuwan na karobfongà wi mangwa ta oy-oyyoò.”

Na Alig Na Man-afang Ta Luta

Mat 21:33-46; Luc 20:9-19

12 ¹Sachi ad nan-alig à Jesus wi ananan chicha, “Iningkaw na osay taku wi nammurà grapes. Ad inaradna liniwos, ad ummafut ako ta fatu à mamposposana ta fungana nu fayasoncha. Ad impàwana kon tãngani sikay à ingkawan na mamanfantay. Sachi ad impàwana kò fuwa ta safali wi taku ad lummyaw wi ummoy namfiyasi. ²Timpun ad na inyàapit, imfaunna saniluna wi umoy makafuwa. ³Ngim chachi man-afang ta lutana, chinòmaancha ad inabchoychà siya, ad imparyawcha wi maid pu inadchoncha. ⁴Sachi ad asinna ko imfaun na osay saniluna, ngim sin-umisag na iningwachan siya nu sachi ummuna, tan finaagchan uruna ad iningwachà afàfàinan an siya. ⁵Ngim imfaun akon nginlutan osa, ad pinatoychà siya. Ad amaschi kon iningwacha ta losani sanilu wi nafaun, wi inabchoychan uchum ya pinatoycha kon uchum.

⁶“Siyan na anungusna, maid faunonà uchum, afus na anànay ay-ayatona. Ad imfaunna tan anana pun nu singnanchà siya. ⁷Ngim nan-uupnga chachi man-afang anani, ‘Anchiyan anànay mangilàsun ta annay luta. Siyan patoyontau ta man-uwataun làsunna!’ ⁸Ad chinòmaanchà siya ad pinatoycha, ad imfalluchan long-agna ta lasin na arad.

⁹“Sinun oyyoon chi nginluta an chicha? Sikurachuy umoyna patoyon chicha, ad ipàwanà fuwa ta uchum. ¹⁰Achiyu pu finasan niyug-is wi ukud Apudyus wi mipangkop ta annaya? Tan anana,

‘Na fatuy inchulin na mangkakaob
wi ananchay maid silfina,
sachin nàwà apatkan wi mipun-ad.

¹¹À Apudyus na nangwa ta annaya,
ad isag kaskaschaaw à maila!’ ”

¹²Na nangngoran na pangpangun na Judio ta alig Jesus, naawatancha wi chichan inyaligna, siyan pionchay chòmaan à siya, ngim ummogyatcha ta chachi takuy ad-adchuwan, siyan tinaynanchà siya ad lummyawcha.

Na Nan-imusanchan Jesus Mipangkop Ta Fukis

Mat 22:15-22; Luc 20:20-26

¹³Nifaun na uchumi Fariseo ya uchumi takun Herod ta umoycha sikapan à Jesus ta ukudna ta awad mangicharumanchan siya. ¹⁴Ad ummoychan siya imfaka, “Misturu, akammuni wi maid turtulliyam à taku, wi foon pù atingurom na sinuy ukuchon na takun sia. Ad maid pu laksikom à taku wi uray sinun kinasasaadcha, wi afus na katuttuwaan à itudtuchum wi pion Apudyus wi pàwa ta taku. Siyan annan imusonnin sia. Surngasingontaun Lintogtauy Judio nu mamfayadtaù fukis ta Ali ad Roma, winnu foon?”

¹⁵Ngim inakammun Jesus na kinasilibcha, siyan ananan chicha, “Tayuko sumiksikkap an saon? Umipailaayù osà parata ta ilà.”

¹⁶Ad ummipailachà osa, ad inimusnan chicha, “Sinun nginfosar ya nginggachan ta anna?”

Ad anancha, “Ali Cesar.”

¹⁷Ad anan Jesus an chicha, “Siyan adchonyun Cesar na uwana. Ngim ilanyu ko ta adchonyun Apudyus losan na para an siya.”

Ad naschaawcha losan ta insongfat Jesus.

Mipangkop Ta Umuliyon Na Taku Matakuan

Mat 22:23-33; Luc 20:27-40

¹⁸Sachi ad ummoy na uchumi Saduceo an Jesus. Na Saduceo, foon pù patiyoncha wi umuli matakun natoy. Ad ananchan siya, ¹⁹“Misturu, inyug-is Moses wi nu nangasawan osay larai ad natoyi maid anàna, masapur asaw-on na sunudnan nafaru ta umanàcha kumà mifilang à anà na sachi natoyi sunudna. ²⁰Nu kaspangalikan awad pitù lallarai mansusunud, ad nangasawan panguru, ad natoyi maid anàcha. ²¹Siyan inasawanan miyagwa na nafaru, ngim natoy ako wi maid pu ko anàcha. Ya isun akon napasamak ta miyatlu, ²²ingkanà losan chachi pitu, natoycha losan wi maid pu anàcha. Ad na anungusna natoy akon fufai. ²³Siyan nu umuli matakun natoy, sinun ustuy ngin-asawan siya? Tan losanchay pitu inasawà siya.”

²⁴Ad anan Jesus an chicha, “Oo, ngim kattoi naillachuayu, tan achiyu pu maawatan na niyug-is wi ukud Apudyus ya mannakafalinna. ²⁵Tan nu umulin taku matakuan, maid man-as-asawa tan mamfalincha isù aangheles ad langit. ²⁶Ad na mipangkop ako ta umuliyon na taku matakuan, achiyu pu finasan sachi inyug-is Moses wi nifakan siya ta nangil-ana ta kummilafan na imong? Tan anan Apudyus an siya, ‘Saon à Apudyus wi chaychayawoncha Abraham, Isaac ya Jacob.’ ²⁷Ad sachin manuttuwaana wi uray natoycha Abraham ta sachi timpu, asififiyaghad langit wi manaychayaw an Apudyus. Siyan isag-ayu naillachu!”

Na Apatkani Filin Apudyus
Mat 22:34-40; Luc 10:25-28

²⁸Iningkaw ta sachin osay mangitudtuchu ta Lintog wi nanangngor ta chachi Saduceo wi nan-is-isì. Ad chingngorna ko wi ustun insongfat Jesus an chicha, siyan inimusnan siya, “Na losani filin Apudyus, sinun apatkan?”

²⁹Ad anan Jesus, “Na apatkani filin, anana: ‘Chiayuy kanà Israel, chongronyuna! À Apudyus wi Aputau, siyan afus à man-aputau. ³⁰Ad masapur ay-ayatom à Apudyus ta patingkan na somsomònu ya losani oyyoonyu ya losani kinaraingnu ya losani karobfongam.’ ³¹Ad na misùnub, anana, ‘Masapur ay-ayatom na asintatakum à isun na mangayatam ta long-agnu.’ Maid pu uchum à filin à napatpatog nu anchanayay chuwa.”

³²Ad anan na mangitudtuchu ta Lintog an siya, “Tuttuwan imfakam, Misturu! Tan tuttuwa wi na Aputau, afus à siya Apudyus, ya maid pu uchum à Apudyus nu achi afus à siya. ³³Ad tuttuway masapur wi chayawontaù siya ta losani somsomòtau ya losani kinaraingtau ya losani karobfongantau. Ad masapur ko wi ay-ayatontaun asintatakutaù isun na mangayatantau ta long-agtau. Isag napatpatog na mamatkan ta anchanayay filin nu manchatunan na losani michatun an Apudyus.”

³⁴Illasin Jesus wi nanakman chi larai kapu ta kinaustun na songfatna, ad ananan siya, “Foon à nalikat na manturayan Apudyus an sia.”

Ad nanipud ta sachi, maid pu makaturod wi asin mansarudsud an Jesus.

Mipangkop An Cristu
Mat 22:41-46; Luc 20:41-44

³⁵Na nantudtuchuan Jesus asin ta Templo, inimusna, “Tamako itudtuchun chachi mangitudtuchu ta Lintog wi na Cristu wi ipaalin Apudyus wi manturay, kanà David à siya? ³⁶Tan à David, impasasmò na Ispiritun Apudyus an siyan imfakana wi,

‘À Apudyus wi Apu, anana ta Apù:
 Tumùchua ta apot ta chiwawan-u,
 ingkanà ipaafak-un losani afusurnu.’

³⁷Siyan nu inawakan David à Cristu Apuna, in-inon David wi nginkanà akon Cristu?”

Na Namafasuran Jesus Ta Chachi Mangitudtuchu Ta Lintog
Mat 23:6-7, 14; Luc 20:45-47

Ad-adchuan na taku wi naragsak wi manchongor an Jesus. ³⁸Ad na sachi nanudtuchuanan chicha, anana, “Annachanyun chachi

mangitudtuchu ta Lintog. Tan à chicha, pipionchay ikagkagkaay na silupchay lagkoyloy, ya pipioncha koy malispitu ta taku ta aallusancha. ³⁹Ya pipioncha koy chichan umachuy ta afaruwani aachuyan ta sinagoga ya chichan machayaw ta sinuy lagsak. ⁴⁰Ad siksikkapanchan anchanay nafaru à mangar-ancha ta ùuwacha, ad malluwaruchà anchuanhù manab-uncha ta oy-oyyooncha! Siyan kapu ta sachi, maam-amod na machusaancha!”

Na Nangadchan Na Nafaru Ta Pilakna

Luc 21:1-4

⁴¹Sachi ad tummùchù Jesus ta chomang na iigkaan à pilak ta Templo, ad intotollongnan takuy mangigkà pilak. Ad-adchuwana na fafaknangi takuy nangigkà achù pilak. ⁴²Ad linumnò akon osay kapus wi nafaru, ad chuwa kay siping na inigkana. ⁴³Sachi ad inarus Jesus na disipulusna, ad ananan chicha, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi ifilang Apudyus à chakchakor na inigkan na sachi nafaruy kapus nu losan wi inigkan chachi uchumi nangigka. ⁴⁴Tan chachi uchum, siya kay innadchonchan ait ta sawaroncha, ngim à siya, uray kapus, innadchona losan na iningkaw an siya wi usarona kumà iyatakuna.”

Mipangkop Ta Mayam-anan Na Templo

Mat 24:1-2; Luc 21:5-6

13 ¹Na lummawaan Jesus ta Templo, anan na osay disipulusnan siya, “Misturu, ilam na afarun na annay Templo, wi man-afafarun fatu wi nausar ta nàwaana!”

²Ad anan Jesus an siya, “Oo, man-afafarucha ya man-achakkor, ngim chumatong na padchay maamin mikur-ub, siyan maid pu mataynan uray osa ta sikud wi ikawna.”

Liglikat À Tapin Na Padcha

Mat 10:17-22; 24:3-14; Luc 21:7-19

³Inkaw pu Jesus ummachuy ta filig wi Olivo wi chomangon na Templo, ummoycha Pedro, Jaime, Juan ya Andres an siya tummalin. Ad inimuschan siya, ⁴“Mafalin wi ifakam an chiani nu maanun màwaan na sachi imfakam ad kanad, ad sinu kon mangakammuwanni wi ngannganin màwaanacha?”

⁵Ad summongfat à Jesus wi anana, “Man-annad-ayu ta achiayu pu maallilaw ta uchum. ⁶Tan lumoswan ad-adchuwani takuy mangwanani chicha nù Cristu! Ya ad-adchuwana na allilawoncha. ⁷Ad nu chamakonyun kukufat, ya chamakonyu kon man-asikinnufat anu ta achayuy il-ili, achiayu umogyat. Tan masapur màwan amaschi, ngim foon pù sachin anungus wi padcha. ⁸Tan man-asikinnufat na losani turay ta annay luta.

Ad mangkukufat akon sin-umili. Ad manita ko ta ailiili, ya amod akon ingki. Ngim na anchanaya losan, lugrukin yakan liglikat wi isun na sikab na lukin na mangkumut.

⁹“Masapur wi man-annad-ayu. Tan micharum-ayu ta korti, ad maabchoy-ayu ta sinagogacha. Ad mipasanguayu ko ta chachi nangangatuy turay kapu ta pammatiyun saon. Ngim sachin wayayuy mangifakan chicha ta Mamfaruy Chamag mipangkop an saon. ¹⁰Na Mamfaruy Chamag, masapur wi mipaakammu ta losani taku ta arutaruta. ¹¹Ad nu matiliw-ayu ya micharum-ayu ta korti, achiayu machanakan ta isongfatyu, tan na sachi timpu, mipaakammun chiayun ustù ifakayu. Tan foon pu kà chiayun marpuwan na ifakayu, tan Ispiritun Apudyus na mangipasasmò an chiayu.

¹²“Na sachi timpu, uray na mansusunud, man-asifikcha ta mapatoy na sunudcha, ya uray akon man-aama ya man-iina, man-asipinnatoycha. ¹³Ad kuraon chiayu ta losani taku kapu ta pammatiyun saon. Ngim sinumani mangipapati ta pammatina ingkanà anungusna, chichan masaraknifan à ing-ingkana.”

Na Lumoswaan na Isag Kaog-ogyat

Mat 24:15-28; Luc 21:20-24

¹⁴Ad inturuy Jesus anani, “Ad mailayun sachi isag kaog-ogyat wi umagsad ta ikaw wi foon pu kumà umagsachana. (Chiayuy mamasa ta annaya, maawatanyu kuman miningna!) Nu ilanyuchi, masapur umawid chachi ingkaw ad Judea wi umoy mantaru ta filfilig. ¹⁵Ad na takuy niyaspur wi awad ta otop na foroyna, achi pu kuma lumnò ta foroyna mangarà sinuman, ngim ichakusna umawid. ¹⁶Ad isun akon takuy niyaspur nasiput, achi pu kuma mangulin ta foroyna umoy mangarà uray luputna, tan ichakusna kuma umawid. ¹⁷Kakkaasin chachi mafuki ya chachi mantakifi ta sachi timpu! ¹⁸Siyan iluwaruyun Apudyus ta achi pu kuma michammu ta timpun na akilid! ¹⁹Tan na likat na sachi timpu, maid pu miyisuwan na kinalikatna nanipud ta lugrukin na nangwaan Apudyus ta losan, ad maid pu ko amaschi mipachas ad asnay lutà isun na sachi. ²⁰Ad nu achin pu Apudyus inaanan na chachi padchay màwaan na anchanaya, matoy na losani taku. Ngim kapu ta kaasina ta losani chinutukana, inaananan padchay màwaan na anchanayay likat.

²¹“Ad nu awad ako mangwanani, ‘Ilanyu, annayan Cristuy impaalin Apudyus wi manturay!’ winnu, ‘Anchiya siya!’ achiyu patiyon. ²²Tan lumoswan uchumi sinan-Cristu ya sinanprofetas wi mangwanani chicha nun piniyar Apudyus, ad mangwachà kaskaschaaw ya singyar à mangallilawancha ta taku, wi nu mafalin, allilawonchan uray chachi chinutukan Apudyus. ²³Siyan man-annad-ayu, tan impachaan-un chiayu imfaka ta achiayu pu kuma maallilaw.”

Na Mangulinan Jesus

Mat 24:29-31; Luc 21:25-28

²⁴⁻²⁵Inturuy Jesus anani, “Nu marpas na chachi liglikat, makorkor na losani mailad langit, tan fumulingot na init, ya achi pu sumrag na furan. Ya uray na fituwon, mayaayàcha. ²⁶Ad sachin mangil-anchan saoni namfalin taku, wi iyaliyà ta lifuu, ad maila kon mannakafalin-u ya sumilingà ta kina-Apudyus-u. ²⁷Ad sachi kon timpuy mangifaunà ta aangehes wi umoy ta arutaruta mangarus ta losani takuy chinutukan Apudyus.”

Na Maachar Ta Sachi Imong Wi Ikus

Mat 24:32-35; Luc 21:29-33

²⁸Ad anan ako Jesus, “Acharonyun itudtuchun na imongi ikus. Akammuyu wi nu mangutar ya mamingi, chanchanin chakun. ²⁹Isuna ko, nu ilanyuy màwan anchanayay inukud-u, akammuwonyu wi chanchanin mangulinà ad asnay luta. ³⁰Tuttuwan ifakà an chiayu, wi foon pù losan matoy na taku ta annay lunap ad màwan losani inukud-u. ³¹Ad uray maumas losan na mailad langit ya asnay luta, achi pu mabmab-os na losani inukud-ù ing-ingkana, tan masapur matungpar losan.”

Maid Pu Mangakammu Ta Uras Wi Mangulinan Jesus

Mat 24:36-44

³²Ad anan ako Jesus, “Maid pu mangakammu ta padcha winnu uras wi màwaan na anchanay losani inukud-u. Tan uray chachi aangehes ad langit ya saoni Anà Apudyus, maid pu osà mangakammu nu achi afus à Ama. ³³Siyon tatanchaananyu ta mansakanaayu, tan foon à akammuyun màwaan na anchanaya. ³⁴Na chumatngà, miyalig ta osay taku wi ummoy namfiyasi ta achayu, wi na lummigwatana, impiyarna ta sasannilunan losani fiyang na oyyooncha. Ad finilinnan man-aanchog ta man-annad wi manguwarcha. ³⁵Isun akon chiayu, tatanchaananyu ta mansasagkanaayu, tan isuayù man-aanchog wi foon pù akammuna nu sinun uras na mangulinan na Apuna, maschom, winnu kawan na lafi, winnu machamaan, winnu figfikat. ³⁶Siyon mansasagkanaayu ko, ta nu mangulinà achì pu kuma ochasan chiayuy isù nasusuyop na pammatiyu. ³⁷Siyon na ifakà an chiayu, siya kon ifakà ta losani taku: Masapur sasagkanaonyun mangulinà!”

Na Man-uukuchanchà Mamatoyanchan Jesus

Mat 26:1-5; Luc 22:1-2; Juan 11:45-53

14 ¹Chaan chuway padcha ad fiyastay Mangiyakasmooan ya fiyastay mangananchà tinapoy wi achi pu fumtar, ad nan-uupnga chachi

pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog nu sinun in-inonchay maniliw ya mamatoy an Jesus à foon pu kumà maakammuwan. ²Ngim anancha, “Achitau pu ichammu oyyoon ta timpun na fiyasta, tan makuru nin na taku.”

Na Nallankan Na Fufai Ta Urun Jesus

Mat 26:6-13; Juan 12:1-11

³Sachi ad iningkawcha Jesus ad Betania ta foroy Simon, wi nakollakong ta sin-arkawan. Ad na manganancha, linumnò na osay fafarasang wi nangaw-awit à futilya wi nàwa ta fatuy ananchay alebaster wi iigkaan à fangfanguy lana wi nangina wi ananchay nardo. Ad pintodnan fakang na futilya ad insiitna ta urun Jesus. ⁴Ngim na uchumi iningkaw ta sachi foroy, lummawing na somsomòcha ad ngummunungunucha anani, “Tanako chachailon na lana? ⁵Mingina kumà pasar na turungkasut à pilak ta awad maatod ta kakapus!” Ad chinillawchà siya.

⁶Ngim anan Jesus, “Sachi! Achiyu fiyangan à siya. Mamfaru met na iningwana. ⁷Ad nu mipangkop ta fumadnganyu ta kakapus, kanayuncha awad, siyan farangnan fumadnganyun chicha. Ngim à saon, foon à mafayag na ingkawà ad asnay luta. ⁸Iningwanan mafalinnay oyyoon, inunana linankan na long-ag-ù sakanan na milobnà. ⁹Tuttuwan ifakà an chiayu, wi na losani mitudtuchuwan na Mamfaruy Chamag ad asnay luta, machamag akon iningwan na annay fafarasang à masmasmoana.”

Na Nangilakuwan Judas An Jesus

Mat 26:14-16; Luc 22:3-6

¹⁰Sachi ad à Judas Iscariote, wi siyan osa ta chachi nasawaran à chuway disipulus Jesus, ummoyna inturag ta chachi pangpangun na papachi na mangififikanan Jesus. ¹¹Ad naragsakcha wi nangngor ta imfakan Judas, ad impustachay fayachanchà siya. Ad illukinay man-anap à wayanay mangififik an Jesus.

Na Anungus Na Nan-ooanancha Jesus Ya Disipulusna

Mat 26:17-25; Luc 22:7-14, 21-23; Juan 13:21-30

¹²Sachi ad wi chamuy padchan na fiyastay manganan na Judio ta tinapoy wi achi pu fumtar, wi siya kon ustuy mamartiyancha ta pannilu wi maan ta padchay Mangiyakasmooan, anan na disipulusnan siya, “Sinun umayanni mangisakanaan ta manganantaù mangiyakasmooantau ta nallausan na anghel ta aapputau ta awi?”

¹³Ad imfaunnan chuway disipulusna wi anana, “Ing-ayud aschi Jerusalem, ad sib-atonyun osay larai wi man-aagtù simfangà chanum. Siyan mitun-uchanyu. ¹⁴Ad na foroy wi lumnoana, ifakayu ta nginforoy,

‘Anan na Misturu, Sinun awachan na kuwartu wi mangananni ta disipulus-u ta annay fiyastay Mangiyakasmoo?’ ¹⁵Ad ituchunan osay chakor wi kuwartu ta miyagway karachun na foroyna wi wachawad na losani masapur, ad sachin mangisakanaanyu ta manganantau.”

¹⁶Ad lummigwat na chuway disipulus wi ummoy ta ili, ad inchasanchan losani imfakan Jesus, siyan insakanachan manganancha ta sachi fiyasta.

¹⁷Mummaschom pun, chummatongcha Jesus ya disipulusna. ¹⁸Ad na nanganancha, anan Jesus, “Tuttuwan ifakà an chiayu, wi awad na osan chiayuy makaan ta sana wi mangifik an saon.”

¹⁹Ad summauycha losan, ad nasin-ossacha inimus an siya, “Saon na anam?”

²⁰Ad ananan chicha, “Siyan osan chiayuy nasawaran à chuwa wi aufung-u ta sana. ²¹À saoni namfalin taku, mapatoyà tan sachin imfafagkan na niyug-is wi ukud Apudyus, ngim kakkaasin takuy mangifik an saon, tan un-unnoy akon nu achi pun niyanà!”

Na Lugrukin Na Manomsom-an An Jesus

Mat 26:26-30; Luc 22:14-20; 1 Cor 11:23-26

²²Na nanganancha ko, innaran Jesus na tinapoy ad nanyaman an Apudyus, ad pinotpotlana ad innadchona ta chachi disipulusna, wi anana, “Aranyuna. Sanan long-ag-u.”

²³Ad inarana kon sintasay fayas, ad asin nanyaman an Apudyus, ad inadchonon chicha, ad nan-at-attafancha ininum. ²⁴Ad ananan chicha, “Sanan charà wi mifufù à manguras ta fasur na takuy ad-adchuwan, ya sana kon mampanoknok ta impustan Apudyus. ²⁵Ad tuttuwan ifakà an chiayu, wi achiyà pu asin uminum à fayas ingkanà chumatong na padchay uminumà à àoyyay fayas ta Manturayan Apudyus.”

²⁶Ad nangkantachà chaychayaw an Apudyus, ad lummawacha wi ummoy ta filig wi Olivo.

Na Nangifag-an Jesus Ta Mangilifakan Pedro An Siya

Mat 26:31-35; Luc 22:31-34; Juan 13:36-38

²⁷Sachi ad anan Jesus an chicha, “Umawid-ayu losan à awni wi taynanyù saon, tan sachin niyug-is wi ukud Apudyus wi anana, ‘Patoyò na mampapastor ad mansississiyen losan na panniluna.’ ²⁸Ngim nu umuliyà matakù, umunaà umoy ad Galilea nu chiayu ta aschin man-asiil-antau.”

²⁹Sachi ad anan Pedro an siya, “Uray nu taynan sia ta anchanay uchum, foon à taynà sia!”

³⁰Ngim anan Jesus an siya, “Tuttuwan ifakà an sia, wi nu chaan pun na awitan ipigwa manullaù à lafi, namitluwonà ilifak.”

³¹Ngim inaadchin Pedro anani, “Achi pu sia ilifak, uray nu makàtoyà an sia!”

Ad sachi kon imfakacha losan.

Na Nalluwaruwan Jesus Ad Getsemani

Mat 26:36-46; Luc 22:39-46

³²Sachi ad ummoycha Jesus ta sachi lukar wi ananchay Getsemani, ad anan Jesus ta disipulusna, “Umachuy-ayu yan ta inyà malluwaru.”

³³Ad intalinna cha Pedro, Jaime ya Juan ad summauy wi malifuk na somsomòna. ³⁴Ad ananan chicha, “Amod na somsomòu wi isù siyan iyatoy-u. Ingkaw-ayu ta anna ta fantayanà.”

³⁵Ad ummadchayang à ait ad nallùfub ta luta wi nalluwaru wi nu mafalin kuma, achi pun mituruy na likat wi màwan siya. ³⁶Anana, “Ama, maid achi pu mafalin an sia. Siyan ilisim à saon ta annay likat wi sangsanguwò. Ngim uray nu amasan chawatò, piò wi matungpar kan piom wi màwa, wi foon pu kà piò.”

³⁷Sachi ad nangulin à Jesus ta chachi turu, ad inchasana chichay nasusuyop. Ad ananan Pedro, “Simon, nasuyop-a? Achi pu mafalini fantayanà à uray osay uras? ³⁸Achiayu kuma masuyop ta malluwaruayu ko ta achiayu pu maawis wi makafasur. Tuttuway annan somsomòyuy mangwa ta ustu, ngim maafak-ayu ta kinakapsut na long-ayyu.”

³⁹Sachi ad asin ummadchayang à Jesus ad nalluwarù isun na linuwaruna ta chamu. ⁴⁰Sachi ad asin nangulin an chicha, ad inchasana chichay nasusuyop, tan amod na suyopcha. Ad finangon Jesus chicha, ad maid pu akammuchà isongfatchan siya.

⁴¹Pitluna pun wi nangulin, ananan chicha, “Kassiyaayu kay wi nasusuyop? Noy! Annay nachauman na timpu, wi saoni namfalin taku, mipurangà ta managfasur. ⁴²Siyan fumangon-ayu ta intau, tan anchiyan mangififik an saon!”

Na Natiliwan Jesus

Mat 26:47-56; Luc 22:47-53; Juan 18:1-14

⁴³Na man-ukuukuchan Jesus, nachanatong à Judas wi siyan osa ta chachi nasawaran à chuway disipulusna, wi nifurun akon siyan ad-adchuwani taku wi nasabsabliyan ya napangpang-oan, wi chichan imfaun na pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog ya chachi namangpanguwon na Judio. ⁴⁴À Judas, imfakanan singyar na mangififikanan Jesus, wi anana, “Na takuy kayyomò, tiliwonyu ya ilayawyuy makukuwwarchaan.”

⁴⁵Chummatongcha pun, ummoy à Judas an Jesus, ad anana, “Apu!” Ad kinayyomnà siya. ⁴⁶Sachi ad tiniliwcha ipupukod à Jesus. ⁴⁷Ngim na osay furunnay ummaagsad, linùpusnan sablina ad piningasnan ingan na sanilun na Angatuwani Pachi.

⁴⁸Sachi ad inimus Jesus an chicha, “Akkawanà ta masapur masabsabliyan-ayu ya mapangpang-oan-ayu wi umali maniliw an saon? ⁴⁹Finikati iyamuamungà an chiayu ta mantudtuchuwa ta Templo ad apay achiya pu tiniliw ta sachi nù? Ngim masapur màwan amasna ta tumuttuwaan na niyug-is wi ukud Apudyus.”

⁵⁰Sachi ad ummawid losan na disipulusna wi tinaynanchà siya.

⁵¹Ad iningkaw ako ta sachin osay fafaru wi nan-aagkoy à yapitan à luput, wi nitun-ud an siya. Ad pinachaschay tiliwon akò siya, ⁵²ngim tinaynanan akoyna ad ummawid wi namfodchang.

Na Nipasanguwan Jesus Ta Kukunsisar

Mat 26:57-68; Luc 22:63-71; Juan 18:13-14, 19-24

⁵³Ad inyoychà Jesus ta foroy na Angatuwani Pachi, ad naarus ako losan na pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio ya mangitudtuchu ta Lintog. ⁵⁴À Pedro, nan-ag-agkaaw wi nitun-ud an chicha ingkana ta paway na foroy na Angatuwani Pachi, ad nakaachuy ta chachi kuwarcha wi nakaanichu.

⁵⁵Chachi pangpangun na papachi ya losani kukunsisar, nan-anapchà ipafasurchan Jesus ta awad lasunchay mamatoy an siya, ngim maid pu inchasancha. ⁵⁶Ad-adchuwon na nangicharum à turtulli mipangkop an siya, ngim nansafasafalin inug-ugkudcha.

⁵⁷Ad ummagsad akon uchumi lallarai wi nanturtulli mipangkop an siya. ⁵⁸Anancha, “Chingngornin imfakana wi faasona nun annayay Templo wi ingwan na taku, ad mampatàchor à osa ta unog na turuy padcha wi foon à takun mangwa.” ⁵⁹Ngim uray achun nanturtulli mipangkop an Jesus, foon pù man-aamfuruy na imfakacha.

⁶⁰Sachi ad ummagsad na Angatuwani Pachi ta sangwanancha losan, ad inimusnan Jesus, “Apay maid isongfatnu ta anchanay ipafasurchan sia?”

⁶¹Ngim ingkikinnò à Jesus wi achi pu summongfat. Ad asin na Angatuwani Pachi inimus an siya, “Sian tuttuway Cristu wi Anà na machayawi Apudyus? Sian impustan Apudyus wi umali manturay?”

⁶²Ad anan Jesus, “Oo, saon. Ad mailayù saoni namfalin taku wi umaachuy ta apot ta chiwawan Apudyus wi Mannakafalin. Ad mailayu kon mangulinà wi marpud langit wi iyaliyà ta lifuu!”

⁶³Ad na sachi, ummog-ot na Angatuwani Pachi, siyan kinissaynan silupna, ad anana, “Foon à masapur awad uchum à anapontaù mangistiku ta fasurna! ⁶⁴Tan losantau chingngor na sachi inukudna, wi iyalignan long-agnà Apudyus! Sinun ananyu nù?”

Ad inamfuruyanancha losan anani, “Sachin fasurna, ad mapatoy kuma!”

⁶⁵Ad na uchum an chicha, tinubfaanchà siya, ad finungutchan atana ad linipakchà siya, wi anancha, “Ifakam na nanlipak an sia!” Ad uray na kuwarcha, linipakcha kò siya.

Na Nangilifakan Pedro An Jesus

Mat 26:69-75; Luc 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

⁶⁶À Pedro, iningkaw ta nanchoray paway. Ad chummatong na osay fafarasang wi sanilun na Angatuwani Pachi, ⁶⁷ad innilana pun à Pedro wi nan-aannichu, intotollongnà siya, ad anana, “Sian osay furun Jesus wi iNazaret.”

⁶⁸Ngim illifakna anani, “Maid akammù ta ug-ugkuchom. Achì pu maawatan.” Ad ummoy ta liwangan na paway. Sachi ad nanullaù na osay awitan ta pokan na tullaù.

⁶⁹Ad asin ako innilan chi sanilù siya, ad imfakana ko ta chachi naagsad, “Annaya kon osay furuncha!” ⁷⁰Ngim asin ako Pedro illifak. Napapannos ad, anan akon chachi naag-agsad, “Kattoi sian osan chicha, tan iGalilea-a ko.”

⁷¹Ngim ananay nangisapata, “Uray chusaonà an Apudyus nu foon pù tuttuwan ifakà, maid pu akammù ta sanati taku wi ug-ugkuchonyu!”

⁷²Ad ta sachi, impigwan na awitan nanullaù, ad nasnasmò Pedro na imfakan Jesus an siya, “Nu chaan pun na awitan ipigwa manullaù, namitluwonà illifak.” Ad nan-ifil à Pedro wi amod na somsomòna.

Nipasangù Jesus An Pilato

Mat 27:1-2, 11-14; Luc 23:1-5; Juan 18:28-38

15 ¹Figfikat pun, asin naarus losan chachi pangpangun na papachi ya chachi namangpanguwon na Judio ya chachi mangitudtuchu ta Lintog ya losan chachi kukunsisar, ad nan-uukudcha nu sinun oyyoonchan Jesus. Siyan kinachilaanchan imana ad inyoycha impurang an Pilato. ²Ad anan Pilato an siya, “Sia nun Alin na Judio.”

“Siyan anam,” anan Jesus wi summongfat.

³Ad chachi pangpangun na papachi, ad-adchuwana na impafasurchan siya. ⁴Ad inimus ako Pilato an siya, “Maid pu isongfatnu ta anchanay ad-adchuwani ipafasurchan sia?”

⁵Ngim ingkikinnò à Jesus wi maid insongfatna. Siyan naschaaw à Pilato.

Na Nasintinsiyaan Jesus À Mapatoy

Mat 27:15-26; Luc 23:13-25; Juan 18:39–19:16

⁶Tinawoni timpun na fiyastay Mangiyakasmooan, siyan achawiyana Pilato wi umiparufus à osà farud nu sinun piliyan na Judio. ⁷Na sachi timpu, niyaspur wi iningkaw na uchumi nifarud wi pumatoy ta timpun na nanguruwancha ta kufilnu, wi na osan chicha, Barrabas. ⁸Siyan naarus pun na takuy ad-adchuwana, imfakachan Pilato wi umiparufus kumà farud wi siyan achawiyana. ⁹Ad anan Pilato an chicha, “Pionyu wi iparufus-un

annay Aliyuy Judio?” ¹⁰Sachin imfakan Pilato tan inaagkammuna wi apos na pangpangun na papachin nangicharumanchan Jesus.

¹¹Ngim chachi pangpangun na papachi, sinugsukanchan takuy naarus ta siya paiparufuschà Barrabas. ¹²Ad inimus ako Pilato an chicha, “Ad sinu kon oyyòd ta annayay ananyuy Aliyuy Judio?”

¹³Ad inip-awcha anani, “Ilansayù siya ta kros!”

¹⁴Ad inimus ako Pilato an chicha, “Tamako? Sinun iningwanay lawing à milansaana ta kros?”

Ad chinakorcha impauy anani, “Ilansayù siya ta kros!”

¹⁵Siyan à Pilato, imparufusnà Barrabas ta paragsakonon chachi taku. Ad impaabchoynà Jesus, ad impurangnà siya ta susurchachu ta ilansachà siya ta kros.

Na Nanginsurtuwan Na Susurchachu An Jesus

Mat 27:27-31; Juan 19:1-5

¹⁶Sachi ad imparnò na susurchachù Jesus ta foroy na fifinnachur, ad inayakancha kon losani fufurunchay surchachu. ¹⁷Ad sinilupanchà siyà mancharaag à isù silup na Ali. Ad fummaliugchà lassilassì isù koronana ad impayunguschan siya. ¹⁸Ad sinaruchuchà siya wi nanginsurtun siya, wi anancha, “Ta matakua ing-ingkana, siay Alin na Judio!” ¹⁹Ad pinang-òchan uruna ad tinubtubfaanchà siya. Ad nampalintumongcha ta sangwanana wi akinchachayaw an siya.

²⁰Limpascha pun inin-insurtù siya, sinukatanchan sachi mancharaag wi insilupchan siya ta sikuchi silupna. Sachi ad illayawchà siya wi umoy mangilansan siya ta kros.

Na Nilansaan Jesus Ta Kros

Mat 27:32-44; Luc 23:26-43; Juan 19:17-27

²¹Na lummawaancha ta ili, inafotcha ta charan na osay taku wi iCirene, wi nangngachan à Simon, wi amacha Alejandro an Rufo. Jerusalem na ustuy umayana wi narpu ta payawna, ngim impafuudchan siyan kros Jesus.

²²Ad inyoychà Jesus ta osay lukar wi ananchay Golgota (na miningna, “Fàag”). ²³Ad inadchanchà siyà fayas à naraukan à akas wi mirra, ngim achina pu inumon. ²⁴Ad illansachà siya ta kros, ad namfinnunutcha nu sinun mangin-uwa ta luputna.

²⁵Machanchani chumikas na nangilansaanchan siya ta krosna. ²⁶Ad iningkaw na niyug-is ta krosna, wi impafasurchan siya, anana, “Alin na Judio.” ²⁷Ad iningkaw akon chuway akkawan wi illansacha inchorag an Jesus wi osa ta apot ta chiwawanna ya osa ta apot ta chuwikina. ²⁸Na nàwaan na sachi, à tumuttuwaan na sachi niyug-is ta awi, wi anana, “Nitaurung ta akkawan.”

²⁹Na takuy lummaus ta sachi, asiwiwingiwingcha wi nanginsurtun Jesus, wi anancha, “Akunu! Anam met wi faasom na Templo ad asinnu patàchoron ta unog na turuy padcha! ³⁰Siyan saraknifam na long-agnu, ad lumogsad-a ta sanati krosnu!”

³¹Ad isun akon iningwan chachi pangpangun na papachi ya mangitudtuchu ta Lintog, nan-uukudchay nanginsurtun Jesus, anancha, “Finadnganan uchum, ngim achi pu mamachang ta long-agna! ³²Iillantau kay na annay Alitau nuy kanà Israel nu lumogsad à mangil-antaù mamatiantau wi siyan Cristu wi impaalin Apudyus!” Ad uray chachi koy nilansa, ininsurtucha kò siya.

Na Natayan Jesus

Mat 27:45-56; Luc 23:44-49; Juan 19:28-30

³³Mamatù ad, fummulingot losan na luta ingkana ta ar-arkaw. ³⁴Ad na sachi, nampoaw à Jesus wi anana, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Na mining na imfakana, “Apudyus-u, Apudyus-u, tam-akò saon man-awichan?”

³⁵Chingngor pun chachi naag-agsad na imfakan Jesus, anan na uchum, “Chongronyu, ayakanà Elias!” ³⁶Ad nanodchà na osa wi ummoy nangarà ispongga ad illunongna ta ilom ad impaotna ta paura ta supsupan Jesus, ad anana, “Awniyan, ta ilantau nu umalin Elias ichdòrà siya ta kros!”

³⁷Ad asin nampoaw à Jesus, ad natoy.

³⁸Ad na sochorani kurtina wi nitatayyun ta Templo, nan-agwa nakissay wi nanipud ta ngatu ingkana ta chora. ³⁹Ad na kapitan na surchachu wi nanasakung an Jesus, innilana pun na natayan Jesus, anana, “Tuttuway siyan Anà Apudyus!”

⁴⁰Iningkaw akon uchumi fubfufai wi nan-oottap. Na uchum an chicha, cha Maria Magdalena, Salome ya Maria wi inacha Jaime wi chakanchan ya Jose. ⁴¹Chichan nituntun-ud an Jesus wi fummachang an siya ta iningkawanad Galilea. Ad iningkaw akon achuy fubfufai wi nitun-ud an siya ta ummayanad Jerusalem.

Na Nilobnan Jesus

Mat 27:57-61; Luc 23:50-56; Juan 19:38-42

⁴²Mummaschom pun, wi sachin mangisakanaan na Judio ta losani masapurcha para ta Safachuy ngingillinan, ⁴³chummatong na osay iyArimatea wi mangngachan à Jose. Siyan osay malispituy kunsisar na Judio, ya siya kon osay man-uullay ta milukiyan na Manturayan Apudyus. Ad inturod Jose wi ummoy an Pilato chinawat na lachag Jesus. ⁴⁴Naschaaw à Pilato wi nangngor wi narpas natoy à Jesus, siyan impaayagnan kapitan na surchachu à manuttuwaana wi natoy à Jesus. ⁴⁵Ad na kapitan na surchachu, imfakanay tuttuway natoy à Jesus. Siyan imparufus Pilato à Jose wi umoy mangara ta lachag Jesus. ⁴⁶Ad

ngumminà Jose à mamputilà à uros ad impasnan lachag Jesus ta kros ad finussungna ta uros, ad inyoyna illofon ta lofoni tinukutukanchay fatu. Ad linikadnan chakorani fatu intumar ta liwangan na lofon. ⁴⁷Ad cha Maria Magdalena ya Maria wi inan Joses, innilacha kon nilobnan Jesus.

Na Ummuliyan Jesus Natakuwan

Mat 28:1-10; Luc 24:1-12; Juan 20:1-10

16 ¹Narpas pun na Safachuy ngingillinan, ummoycha Maria Magdalena ya Salome ya Maria wi inan Jaime ngumminà fangfangu ta ilanogcha ta lachag Jesus. ²Ad figfikad pun ta asini nafikat wi Chumingku, ummoycha ta nilobnan Jesus. ³Ad na nanadcharanancha ummoy, nan-asimuscha anani, “Sinun mallikad ta fatuy tangob na lofon?” ⁴Ngim na nichaumancha ta lofon, innilachan fatuy tangobnay chakoran wi niyadchayang nalikad ta liwangan. ⁵Ad linumnòcha ta lofon ad innilachan osay isù fafaru wi nansilup à mamputilà, wi ummaachuy ta apot ta chiwawancha. Ad ummogychay nangilan siya.

⁶Ad ananan chicha, “Achiayu umogyat. Akammù wi ummaliyu ilan à Jesus wi iNazaret wi nailansa ta kros. Ngim maid ad asna tan ummuli nataku! Ilanyun nangifanatanancha siya. ⁷Siyan ing-ayu ifakan Pedro ya chachi uchumi disipulusna wi umuna umoy à Jesus ad Galilea ta sachin mangil-anchan siya, wi sachin imfakanan chicha ta sin-arkawan.”

⁸Ad nanodchàchay lummayaw ta sachi lofon wi namaypayogpogcha ta amochi ogyatcha. Ad maid pu imfakacha ta uray sinuman kapu ta ogyatcha.

Na Nampail-an Jesus An Maria Magdalena

Mat 28:9-10; Juan 20:11-18

⁹Na ummuliyan Jesus natakuwan ta figfikad ta Chumingku, Maria Magdalena na chamuy nampail-ana, wi siyan namaryawana ta pituy aran. ¹⁰Ad ummoy Maria imfaka ta chachi fufurun Jesus wi asiluruway nangichomchom an siya. ¹¹Ngim uray chingngorcha wi ummuli nataku Jesus, ad innilan Maria, achicha pu tuttuwaon.

Na Nampail-an Jesus Ta Chuway Fufurunna

Luc 24:13-35

¹²Ad nampaila kò Jesus ta chuway fufurunna wi manadcharan wi umoy ta osay ili, ngim safalin nampail-anan chicha. ¹³Ad nangulincha wi nangifaka ta chachi fufuruncha, ngim achicha pu ko tuttuwaon chicha.

Na Nampail-an Jesus Ta Disipulusna

Mat 28:16-20; Luc 24:36-49; Juan 20:19-23; Apost 1:6-8

¹⁴Na anungusna, nampaila kò Jesus ta chachi nasawaran à osay disipulusna ta nan-ooanancha. Ad inomorana chicha tan natangkin na

urucha wi achicha pun tuttuwaon chachi nangilan siya ta ummuliyaana natakuwan.

¹⁵Ad anana kon chicha, “Ing-ayu itudtuchu na Mamfaruy Chamag mipangkop an saon ta losani taku ta lufung. ¹⁶Ad sinumani mamati ya mafunyan, makafiyag an Apudyus à ing-ingkana. Ngim sinumani achi pu mamati, ifallun Apudyus à siya ta machusaanà ing-ingkana. ¹⁷Chachi mamati, maadchanchà karobfonganchay mangwà kaskaschaaw, tan mipakapu ta karobfongà makaparyawcha ta aran wi farfaray, ya mafalin ako wi man-ukudchà safali ukud. ¹⁸Ya uray nu ognanchan urog winnu inumonchan ochot, maid ananan chicha. Ad nu agpachanchan nasakit, umimfagcha.”

Na Nipangatuwan Jesus Ad Langit

Luc 24:50-53; Apost 1:9-11

¹⁹Narpas pun na sachi imfakan Apu Jesus an chicha, nipangatud langit, ad tummùchu ta apot ta chiwawan Apudyus. ²⁰Ad chachi disipulusna, ummoycha intudtuchu na Mamfaruy Chamag ta ailiili. Ad iniingkaw akò Apu Jesus wi mamachang an chicha, ad inadchona kon karobfonganchay mangwà kaskaschaaw à manuttuwaan na taku wi katuttuwaan na itudtuchucha.